

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชีวิตในมลภาวะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

LIFE IN POLLUTION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2020
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ชีวิตในมลภาวะ
โดย	ธนโชติ เกตุบุรรมย์
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธณฤกษ์ ทิพย์วารี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชญ มุกตามณี)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(รองศาสตราจารย์นาวิน เปี้ยดกลาง)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ)

620120012 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : สัตว์ป่า, มลภาวะ, สิ่งแวดล้อม, ทรัพยากรธรรมชาติ, สัตว์

นาย ธนโชติ เกตุบุรมย์: ชีวิตในมลภาวะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกดาภิรมย์

ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ชีวิตในมลภาวะ” ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอเรื่องราวของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากมนุษย์โดยสะท้อนผ่านสัตว์ที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติ มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีอิทธิพลมากที่สุดในโลก เจริญก้าวหน้าในทุกๆด้าน ทั้งเทคโนโลยี สังคม มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าทุกสายพันธุ์บนโลกใบนี้ ยิ่งมนุษย์เจริญก้าวหน้ามากขึ้นเท่าไร ผลกระทบที่มนุษย์คืนสู่ธรรมชาติและสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติยิ่งแย่งชิงเท่าไร สิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติมากมายที่ต้องได้รับผลกระทบจากมนุษย์ น้ำทะเลที่เป็นที่อาศัยของสัตว์มากมายถูกเจือปนด้วยสารเคมีและไมโครพลาสติก ป่าซึ่งเป็นที่อยู่ของสัตว์ป่าถูกแทนที่ด้วยพื้นที่เกษตรกรรม สัตว์ป่าถอยร่นเข้าป่าอย่างแออัดและแอ่งแคบ นำไปสู่การสูญพันธุ์ในที่สุด จำนวนประชากรของสัตว์ตามธรรมชาติลดลงอย่างต่อเนื่องซึ่งสวนทางกับการเพิ่มจำนวนประชากรของมนุษย์ มนุษย์ต้องการใช้พื้นที่พลังงานและทรัพยากรมากขึ้น จึงต้องการขยายพื้นที่เมือง ซึ่งก่อให้เกิดมลพิษและขยะจำนวนมากกลับคืนสู่ธรรมชาติ

วิทยานิพนธ์ชุดนี้ต้องการนำเสนอภาพผลกระทบของสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติที่กำลังใช้ชีวิตอย่างยากลำบากในสถานการณ์อันเลวร้ายท่ามกลางมลพิษ และ ขยะจำนวนมากที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ โดยต้องการกระตุ้นเตือนให้รู้สึกหดหู่ และสะเทือนใจ ตระหนักถึงผลของการกระทำของมนุษย์ต่อธรรมชาติ ใช้การจัดองค์ประกอบผลงานให้เหมือนจริง สร้างบรรยากาศขยะ มลพิษ โดยเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

620120012 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : wildlife, pollution, environment, animal, nature resource

MR. TANACHOT KETBUROM : LIFE IN POLLUTION THESIS ADVISOR :
ASSISTANT PROFESSOR VICHAYA MUKDAMANEE, Ph.D.

This thesis is about “ A Life in the Pollution” I would like to send out the issue about the environmental problems which caused by human. I would reflect the issue about the problem through the animals which live in nature. Human is the most powerful creature in the world. They are clever. They are a developer in every part of their life such as technology or society. They can create anything for their better life. On the other hand, the more humans are civilized the more impacts that animals could get from them. Many living things in nature were affected by humans. Sea waters are the home of many natural creatures but now it was contaminated by many dangerous chemicals and microplastics. Forest is a home for many living creatures but now it was replaced by farmland. Wild animals need to move and live in a crowd in the forest because there is no place for them and they eventually became extinct. The number of wild animals continuously decreases but in another direction, the number of people in the world incessantly increases. Human needs more space together with the more powerful and more natural resources for expanding the city. Thus this activity causes many pollutions which send the worse impact back to nature.

Therefore this thesis is intended to present the impact of natural creatures that are facing danger in nature. They live surrounded by contamination and many of trashes which came from a human. Moreover, this thesis is made for provoking people to feel depressed, realizing about the impact on the wild creatures which made by human. People would be touched by the danger that all the wild creatures have faced through a work which arranged into surreal for illustrating a many of trash and pollution. This thesis was created by oil painting technic on the canvas.

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดระยะเวลาของการศึกษาที่ควบคู่ไปกับการพัฒนาผลงาน ทดลองค้นหาเทคนิค กระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าขอกราบขอขอบพระคุณบิดา มารดา และ ครอบครัวที่ให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ในการทำงานและการศึกษา ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในสถาบันการศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ที่ได้มอบวิชาความรู้ ความคิดทัศนคติและประสบการณ์ต่าง ๆ ในการทำงานและดำเนินชีวิต อย่างสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าขอกราบขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วิชญ มุกตามณี ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา หลักในการทำงานงานวิทยานิพนธ์ ในการชี้แนะสั่งสอนให้เกิดแนวคิดและกระบวนการทำงานในการ สร้างสรรค์ผลงานชุด “ชีวิตในมลภาวะ” และขอขอบคุณผู้สนับสนุนผลงานทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือทั้ง ด้านทุนทรัพย์ในการสร้างสรรค์ผลงาน และให้กำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงาน และเป็นแรงผลักดันให้ สร้างสรรค์ผลงานต่อไป

ข้าพเจ้าหวังว่าผลงานศิลปะและเอกสารวิทยานิพนธ์ชุดนี้ คงเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาหา ความรู้ทางด้านศิลปะตามสมควรต่อไป

ธนโชติ เกตุบุรมย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	2
ขั้นตอนการศึกษา.....	3
วิธีการศึกษา	3
แหล่งข้อมูล.....	3
บทที่ 2	4
ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	4
สิ่งแวดล้อม	4
ความหมายและความสำคัญของสัตว์ป่า.....	8
ประโยชน์ของสัตว์ป่า.....	9
วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า.....	10
สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามในประเทศไทย.....	12

สาเหตุของการลดจำนวนลงและสูญพันธุ์ของสัตว์ป่า.....	17
สถานการณ์ของสัตว์ป่าในปัจจุบัน	19
กรอบแนวคิดศิลปะที่ใช้ศึกษา.....	21
ศิลปป็นกรณีศึกษา	23
บทที่ 3	28
กระบวนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	28
ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล.....	28
ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลและประมวลความคิดเพื่อหาภาพร่างต้นแบบ	29
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	30
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	33
บทที่ 4	39
วิเคราะห์การพัฒนาและการสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์	39
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	39
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	49
บทที่ 5	63
สรุป.....	63
รายการอ้างอิง.....	65
ประวัติผู้เขียน.....	68

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพแสดงระดับความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อมโลก.....	7
ภาพที่ 2 ภาพข้างบนกองขยะ ประเทศศรีลังกา	19
ภาพที่ 3 ภาพเต่าทะเล.....	20
ภาพที่ 4 ภาพนางนวล	20
ภาพที่ 5 The Persistence Of Memory ของ Salvador Dali ปี 1931 ,	22
ภาพที่ 6 The Disquieting Muses ผลงานของ Giorgio de Chirico ปี ค.ศ. 1916-1918	23
ภาพที่ 7 ภาพsolo ผลงานของ Joel Rea , 2558	23
ภาพที่ 8 ภาพThe Other Side ผลงานของ Joel Rea , 2558.....	24
ภาพที่ 9 ภาพ In the teeth of a clashing gale.....	25
ภาพที่ 10 ภาพผลงาน กองทัพมนุษย์ขยะ Trash People พีรามิดกรุงโคโร ประเทศอียิปต์.....	26
ภาพที่ 11 ภาพผลงาน Great Wall People กำแพงเมืองจีน ปักกิ่ง ประเทศจีน 2001.....	26
ภาพที่ 12 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (น้ำมันลินสีด)	30
ภาพที่ 13 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (น้ำยาล้างพู่กัน).....	31
ภาพที่ 14 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (ลิกวี้นเจล).....	31
ภาพที่ 15 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (ถาดผสมสีน้ำมัน).....	31
ภาพที่ 16 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (พู่กันขนาดต่างๆ).....	32
ภาพที่ 17 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (สีน้ำมัน)	32
ภาพที่ 18 ภาพข้อมูลที่นำมาสร้างเป็นแบบร่างของผลงาน.....	33
ภาพที่ 19 แบบร่างของผลงาน	33
ภาพที่ 20 ภาพการขยายผลงานเพื่อร่างลงบนเฟรมผ้าใบโดยใช้โปรเจคเตอร์	34
ภาพที่ 21 ภาพร่างบนเฟรมผ้าใบ.....	34

ภาพที่ 22	ภาพการลงสีน้ำตาลรองพื้นชั้นแรก.....	35
ภาพที่ 23	ภาพขั้นตอนการลงสีที่ละจุด 1	35
ภาพที่ 24	ภาพขั้นตอนการลงสี 2	36
ภาพที่ 25	ภาพขั้นตอนการลงสีจนเต็มพื้นที่	36
ภาพที่ 26	ภาพผลงานหลังจากใช้สีม่วงเข้ม ลงบางๆที่บริเวณระยะหลัง และเงาบางจุด	37
ภาพที่ 27	ภาพผลงานที่เก็บรายละเอียดสมบูรณ์แล้ว.....	37
ภาพที่ 28	ภาพการเคลือบผลงานด้วยน้ำยาเคลือบบริษัทชิงวานิช.....	38
ภาพที่ 29	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	40
ภาพที่ 30	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	41
ภาพที่ 31	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	42
ภาพที่ 32	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	43
ภาพที่ 33	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5	44
ภาพที่ 34	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6	45
ภาพที่ 35	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7	46
ภาพที่ 36	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8	47
ภาพที่ 37	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9	48
ภาพที่ 38	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	50
ภาพที่ 39	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	52
ภาพที่ 40	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	53
ภาพที่ 41	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	54
ภาพที่ 42	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5	55
ภาพที่ 43	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6	56
ภาพที่ 44	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7	58
ภาพที่ 45	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8	60

ภาพที่ 46 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9 61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

มนุษย์คือสิ่งมีชีวิตที่มีอิทธิพลมากที่สุดบนโลก เนื่องจากอัตราการเพิ่มจำนวนประชากรของมนุษย์ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีจำนวนราว 7,800 ล้านคน และมีการคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้น ทำให้การดำเนินชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตอื่น ขณะที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นสาเหตุหลักของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยก่อนให้เกิดมลพิษสภาพอากาศแปรปรวน อุณหภูมิสูงขึ้น รวมไปถึงก่อให้เกิดสภาวะโลกร้อน ผลกระทบที่ตามมาของการกระทำของมนุษย์ที่สะสมมาเป็นเวลานาน กำลังนำไปสู่การสูญเสียมลพิษหลายทางซึ่งจะนำไปสู่การสูญพันธุ์ของชีวิตสายพันธุ์อื่น

ขยะพลาสติกจำนวนมากเกิดขึ้นจากน้ำมือมนุษย์ ความเจริญของมนุษย์ขยายตัวอย่างรวดเร็วจากสัตว์ที่อาศัยอยู่ตามถ้ำ สู่การพัฒนาเข้าสู่ยุคสังคมเมืองเช่นในปัจจุบัน ความเจริญทางเทคโนโลยีทำให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สะดวกสบายขึ้น สิ่งเหล่านี้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นสิ่งที่แบ่งแยกธรรมชาติและมนุษย์อย่างชัดเจน ขยะเหล่านั้นทำร้ายสายพันธุ์อื่นอย่างโหดร้าย มีสายพันธุ์อื่นมากมายที่ต้องพบกับสถานะสูญพันธุ์และใกล้สูญพันธุ์

ปัจจุบันสัตว์เป็นจำนวนมากถูกคุกคามจากน้ำมือของมนุษย์ การเพิ่มจำนวนประชากรขึ้นอย่างต่อเนื่องของมนุษย์ ก่อให้เกิดการบริโภคมากขึ้นจำนวนทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้เพิ่มมากขึ้น พื้นที่ป่าถูกทดแทนด้วยพื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย น้ำทะเลปนเปื้อนไปด้วยสารเคมี อากาศเต็มไปด้วยฝุ่นและมลพิษ สัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติกำลังถูกแทนที่ด้วยประชากรของมนุษย์

หากมนุษย์ยังใช้ชีวิตด้วยการเอาเปรียบธรรมชาติ จำนวนของสัตว์ที่มีอยู่ตามธรรมชาติจะลดลงและสูญพันธุ์ในที่สุด ระบบนิเวศจะขาดสมดุลและพังทลายลง คงจะเป็นเรื่องน่าเศร้าหากที่ดำรงชีวิตต่อไปได้ ดังนั้นโครงการวิทยานิพนธ์ชุดนี้จึงต้องการแสดงให้เห็นสถานการณ์ของสัตว์ที่ต้องเผชิญกับความเปราะบางที่ยากลำบาก และใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางมลภาวะที่มนุษย์สร้างขึ้น

จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. ข้าพเจ้ามีจุดประสงค์ที่จะศึกษาผลกระทบของขยะและมลพิษที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ต่อธรรมชาติและสัตว์ที่ใช้ชีวิตในธรรมชาติ
2. นำเสนอภาพสถานะของสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ในรูปแบบของผลงานศิลปะประเภทจิตรกรรมเหนือจริง
3. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของแรงขับเคลื่อนการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ป่า น้ำทะเล รวมไปถึงสัตว์ที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติบนโลกใบนี้ เพื่อให้ทุกชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลและมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งคนและสัตว์

สมมติฐานของการศึกษา

การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอสถานการณ์ที่เลวร้ายของสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากมลภาวะที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยเลือกใช้การสร้างสถาการณ์ให้เหนือจริงในรูปแบบจิตรกรรมสีน้ำมัน ท่าทางของสัตว์ที่กำลังใช้ชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ยากลำบากแสดงให้เห็นถึงสถานะที่สัตว์ต่างๆต้องเผชิญ เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้รับชมตระหนักรู้ถึงความยากลำบากของสัตว์ในธรรมชาติที่เกิดจากมนุษย์

ขอบเขตของการศึกษา

ข้าพเจ้าต้องการแสดงให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตของสัตว์ท่ามกลางมลภาวะที่มนุษย์สร้างขึ้น ผ่านสื่อจิตรกรรมผสมชุด ชีวิตท่ามกลางมลพิษ โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา การสร้างสรรค์ผลงานมีเนื้อหาเกี่ยวกับผลกระทบที่สัตว์กำลังใช้ชีวิตท่ามกลางมลภาวะ ขยะ หรือสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการใช้ชีวิตของสัตว์ที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. ขอบเขตของรูปแบบ นำเสนอในรูปแบบของผลงานจิตรกรรมที่เกิดขึ้นจากการสร้างเหตุการณ์หรือประกอบสร้างสิ่งแวดล้อมขึ้นมาจากขยะ มลพิษ หรือวัตถุที่อยู่ในบริบทของขยะ สร้างบรรยากาศให้เหนือจริงโดยอ้างอิงจากการใช้ชีวิตของสัตว์จริงตามธรรมชาติ

3. ขอบเขตของเทคนิค การเลือกใช้เทคนิควิธีการนำเสนอโดยผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ รูปแบบเหนือจริง

ขั้นตอนการศึกษา

1. สืบค้นและหาข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ที่อยู่ในสถานะถูกคุกคามในพื้นที่ประเทศไทย สภาพการใช้ชีวิต จำนวนประชากรและผลกระทบที่ได้รับจากมนุษย์
2. สืบค้นข้อมูลของมลภาวะที่ส่งผลต่อธรรมชาติ และสัตว์ในธรรมชาติ
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาวิเคราะห์และหาความสัมพันธ์ของข้อมูล
4. ทำแบบร่าง-สร้างสรรค์ผลงาน

วิธีการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงานเรามาจากการเก็บข้อมูลของสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากมลภาวะที่มนุษย์สร้างขึ้นในพื้นที่ประเทศไทย และวิเคราะห์หาปัจจัยการลดปริมาณประชากรของสัตว์เหล่านั้น รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมลภาวะ ขยะ หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมจนส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตสายพันธุ์อื่น ทั้งทางตรงและทางอ้อม นำข้อมูลที่ค้นคว้ารวบรวมและวิเคราะห์ และนำมาสร้างต้นแบบ นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบรูปแบบเหนือจริง โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่ยากลำบากต่อการใช้ชีวิตของสัตว์จากรูปทรงของขยะ สิ่งก่อสร้าง หรือวัตถุที่อยู่ในบริบทของขยะที่มนุษย์สร้างขึ้น

แหล่งข้อมูล

1. เก็บข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และสัตว์ที่อยู่ในสถานะใกล้สูญพันธุ์หรือถูกคุกคาม
2. ข้อมูลจากเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ
3. ข้อมูลจากเอกสาร ทฤษฎี หนังสือ อินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

การศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ชีวิตในมลภาวะ” เป็นการศึกษาผลกระทบจากมนุษย์สู่ธรรมชาติและสัตว์ตามธรรมชาติ ในปัจจุบันมนุษย์มีวิวัฒนาการ สร้างสรรค์เทคโนโลยีมากมายเพื่อความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายขึ้นจนกลายเป็นเผ่าพันธุ์ที่มีจำนวนมากที่สุดในโลก จนเรียกได้ว่าโลกใบนี้ถูกยึดครองโดยมนุษย์ก็ว่าได้

สิ่งแวดล้อม

มนุษย์ สัตว์ ทุกชีวิตบนโลกต่างดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น สิ่งแวดล้อม ตามความหมายในทางวิชาการ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ล้อมรอบตัวมนุษย์ มีทั้งสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิต ทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและสิ่งที่เป็นนามธรรม มีทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น มีอิทธิพลเกี่ยวโยงถึงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายปัจจัยอื่นอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ เป็นวงจรหรือวัฏจักรที่เกี่ยวเนื่องกันทั้งระบบ¹

ประเภทของสิ่งแวดล้อมแบ่งย่อยออกเป็น 2 ลักษณะ โดยใช้แหล่งกำเนิดของสิ่งแวดล้อมเป็นเกณฑ์ คือ

สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หมายถึง ทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ บางชนิดใช้เวลาสั้น บางชนิดต้องใช้เวลาอย่างมาก สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติจึงมีความสำคัญอย่างมาก หากสิ่งแวดล้อมหนึ่งถูกทำลายก็จะก่อให้เกิดผลถึงสิ่งแวดล้อมอื่นอย่างมาก สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติสามารถแบ่งย่อยได้ออกเป็น 2 ประเภท โดยใช้การมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตเป็นเกณฑ์

¹สำนักงานบัณฑิตยสภา, ความหมายของสิ่งแวดล้อม, <https://dictionary.orst.go.th/>

- 1.1 สิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต เป็นสิ่งมีชีวิตที่ใช้ระยะเวลาสั้นๆ มีการเกิด การตาย และการเกิดมาขึ้นทดแทนได้ใหม่ เป็นสิ่งแวดล้อมที่สามารถสูญสิ้นไปได้ เช่น ต้นไม้ พืชหญ้า สัตว์ ป่าไม้ เป็นต้น
- 1.2 สิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต เป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น บางชนิดใช้เวลายาวนานมาก จนมนุษย์ไม่สามารถรอที่จะใช้ผลประโยชน์ หรือสร้างขึ้นมาทดแทนได้ เช่น แร่ธาตุ ภูเขา แม่น้ำ ดิน อากาศ ความร้อน แสงสว่าง เป็นต้น
2. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น หมายถึงสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นมาทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งจับต้องได้ และจับต้องไม่ได้ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นนั้นแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท โดยใช้ความเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมเป็นเกณฑ์
 - 2.1 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึงสิ่งแวดล้อมที่สามารถจับต้องได้ สัมผัสได้ มนุษย์สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตของมนุษย์ เช่น เสื้อผ้า ยารักษาโรค เป็นต้น แต่สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์บางอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการบางอย่างมากเกินไปจนความจำเป็น ก็นำผลเสียมาสู่มนุษย์ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม น้ำเน่าเสีย หรือสารเคมีต่างๆที่ปนเปื้อนสู่ธรรมชาติ
 - 2.2 สิ่งแวดล้อมทางสังคม เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะนามธรรม เป็นระบบที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น กฎหมาย ประเพณี ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ²

เมื่อมนุษย์ต้องพึ่งพาอาศัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีวิต หากธรรมชาติสมดุล มนุษย์ก็จะมีความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งกลุ่มคนส่วนใหญ่มักจะละเลยความสำคัญของธรรมชาติในข้อนี้ไป ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกกล่าวถึงเป็น 4 ประการคร่าวๆได้ดังนี้ คือ

1. เป็นแหล่งที่มาของวัตถุดิบ และผลผลิต เช่น ที่ดินในการทำเกษตรกรรม หากดินมีคุณภาพดี ผลผลิตก็จะมีคุณภาพดีตามไปด้วย คุณภาพน้ำทะเลที่ดีก็จะได้สัตว์ทะเลที่ใช้เป็นอาหารดีตามไปด้วย เป็นต้น
2. เป็นที่รองรับกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ และช่วยเหลือเกื้อกูลให้ชีวิตดำรงอยู่ได้

² ความหมายของสิ่งแวดล้อม (2557) เข้าถึงเมื่อ 12มิถุนายน 2564 ที่มา

<http://paveerat1122.blogspot.com/2014/07/blog-post.html>

3. เป็นแหล่งรองรับของเสีย และของเหลือจากขบวนการผลิตและการบริโภค

4. ให้ความสำคัญแก่จิตใจมนุษย์ เช่น ทิวทัศน์ ความงดงามของธรรมชาติ³

สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญกับมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมมนุษย์ควรตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีสติและคำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่าการรักษาทรัพยากรธรรมชาติไม่ว่าประเภทใดก็เท่ากับการรักษาคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษยชาติได้อย่างยั่งยืน

ในปัจจุบันมีปัญหาสิ่งแวดล้อมมากมาย มนุษย์เริ่มมีการตระหนักและพูดถึงเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้ส่งผลโดยตรงต่อมนุษย์ กลุ่มนักวิทยาศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมได้เสนอแนวคิดเรื่องขีดจำกัดด้านสิ่งแวดล้อมโลก (Planetary Boundaries)เอาไว้โดยเป็นการแสดงให้เห็นว่าในแต่ละเรื่องมีความรุนแรงแค่ไหน เกินขีดจำกัดที่โลกจะรับได้หรือยัง ซึ่งกรอบแนวคิดนี้มีประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน อีกทั้งยังเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมไว้เป็นอย่างดี การละเมิดขีดจำกัดความปลอดภัยของโลก มีด้วยกัน 10 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ 2) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ 3) ปฏิกิริยาการล่มสลายของมหาสมุทร 4) การเปลี่ยนแปลงระบบผืนดิน 5) การใช้น้ำจืดแบบไม่ยั่งยืน 6) การไหลของสารเคมีธรรมชาติหรือการไหลของไนโตรเจน 7) ปัญหาจากฟอสฟอรัส 8) มีการเปลี่ยนแปลงของละอองในบรรยากาศ 9) มลภาวะจากสารเคมีใหม่ 10) การลดลงของโอโซนในชั้นบรรยากาศสตราโตสเฟีย⁴

³ วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก,ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม,เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 ที่มา

<https://sites.google.com/site/energyandenvironment00/khwam-sakhay-khxng-sing-waedlxm>

⁴ workpointTODAY(2562), 10ปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลก 3 เรื่อง รุนแรงเกินจะรับไหว, สืบค้นเมื่อ 12

มิถุนายน 2564 จาก <https://workpointtoday.com/10-environmental-threats1/>

ภาพที่ 1 ภาพแสดงระดับความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อมโลก

ที่มา : <https://workpointtoday.com/10-environmental-threats1/>

เข้าถึงเมื่อ 9 มิถุนายน 2564

พบว่ามนุษย์ได้ละเมิดขีดจำกัดของด้านสิ่งแวดล้อมโลกมาถึง 3 ข้อ ข้ออื่นอาจจะยังไม่เกินขีดจำกัดของโลกที่ยังรับได้ แต่เพียงแค่นี้ 3 ข้อผลกระทบก็ปรากฏจากการกระทำของมนุษย์ก็เห็นได้อย่างชัดเจน หากปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว โลกอาจจะเปลี่ยนแปลงอย่างถาวรจนไม่สามารถแก้ไขได้อีกต่อไป

ความหลากหลายทางชีวภาพในโลกกำลังตกอยู่ในภาวะเสี่ยง หลังจากลดลงอย่างต่อเนื่องหลายทศวรรษ ชีวิตหรือเผ่าพันธุ์ที่เปราะบาง ถูกรบกวนและคุกคามโดยมนุษย์ ความหลากหลายทางชีวภาพมักถูกกล่าวถึงตั้งแต่ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กตั้งแต่จุลินทรีย์ในดิน แมลง สัตว์ขนาดเล็ก พืช สัตว์ป่าขนาดใหญ่ แม้กระทั่งมนุษย์เองก็อยู่ในสายสัมพันธ์นี้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น สัตว์ป่าที่เป็นปัจจัยของการขยายตัวของป่าและพรรณไม้ลดจำนวนลง ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชลดลง สมุนไพรหรือสารสกัดที่มีประโยชน์ต่อการรักษาโรคของมนุษย์ก็จะสูญหายไปด้วย เป็นต้น ซึ่งสาเหตุเกือบทั้งหมดสาเหตุล้วนเกิดขึ้นจากน้ำมือมนุษย์

มนุษย์ไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างโดดเดี่ยวโดยไม่ต้องพึ่งพาสิ่งมีชีวิตสายพันธุ์อื่น ไม่มีนวัตกรรมใดที่สามารถช่วยให้เราอยู่รอดได้เหมือนกับการที่ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศที่สมดุล เรามีชีวิตอยู่ได้ก็เพราะความหลากหลายทางชีวภาพ ผ่านการบริโภคและอุปโภคสินค้า

และบริการจากสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตเหล่านั้น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี คำนึงความสมดุลให้กับธรรมชาติเท่านั้นถึงจะเป็นทางรอดที่ยั่งยืนของมนุษย์⁵

ความหมายและความสำคัญของสัตว์ป่า

ในปี 2528 องค์การ เอฟ.เอ.โอได้สำรวจพบว่าประเทศไทยมีการทำลายป่าสูงสุดเป็นอันดับ 2 รองจากอินโดนีเซีย มีการทำลายป่าสูงถึงปีละ 3.5 ล้านไร่ รวมไปถึงการเพิ่มขึ้นของพื้นที่การเกษตรตามแนวชายป่า ทำให้จำนวนของสัตว์ป่าตามธรรมชาติลดลงอย่างต่อเนื่อง สัตว์ป่า คือ สัตว์ทุกชนิดไม่ว่า สัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์ทะเล หรือรวมไปถึงสัตว์ขนาดเล็กอย่างแมลง สัตว์ป่าทุกชนิดมีความสำคัญและให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในอดีตสัตว์ป่าถูกนำมาเป็นอาหาร และได้มีการพัฒนาสายพันธุ์จนกลายมาเป็นสัตว์เลี้ยง⁶ บางชนิดได้นำมาเป็นส่วนประกอบของยารักษาโรค หรือรวมไปถึงเป็นพาหนะในการคมนาคมอีกด้วย

สัตว์ป่า โดยทั่วไปหมายถึงสัตว์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และใช้ชีวิตอยู่ในธรรมชาติอย่างเสรีโดยปราศจากการเลี้ยงดูของมนุษย์ มีการย้ายถิ่นฐานหรือไปมาได้อย่างอิสระ โดยถือว่าสัตว์ป่าเป็นทรัพยากรที่สามารถเสื่อมโทรม และสามารถทดแทนได้ เหมือนดั่งป่าไม้ หรือทุ่งหญ้า ปัจจุบันในประเทศไทยมีการลดลงของสัตว์ป่าจำนวนมาก จึงได้มีการจำแนกประเภทของสัตว์ตามกฎหมายพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 ขึ้น ดังนี้

1. สัตว์ป่าสงวน หมายถึง สัตว์ป่าที่หายากและกำลังจะสูญพันธุ์ มีทั้งหมด 9 ชนิด ได้แก่ แรด กระซู่ กูปรี หรือโคไพร ควายป่า ละองหรือละมั่ง สมัน เลียงผา และกวางผา โดยสัตว์สงวนเหล่านี้ห้ามล่าโดยเด็ดขาด ยกเว้นการล่าเพื่อการศึกษา โดยต้องได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ เป็นกรณีพิเศษเท่านั้น

⁵การหายไปของความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งผลต่อมนุษยชาติอย่างไร, รพีพัฒน์ อิงคสิทธิ์, เข้าถึงเมื่อ 9 มิถุนายน 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.seub.or.th/blogging>

⁶ราตรี ภารา, (2542), ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พิมพ์ครั้งที่ 3), กรุงเทพมหานคร:ท.จ.ก. ทิพย์วิสุทธิ์, หน้า 148

2. สัตว์ป่าคุ้มครอง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 2.1 สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ 1 หมายถึงสัตว์ที่ปกติไม่ใช้กินเนื้อ หรือล่าเพื่อเป็นเกมกีฬา สงวนไว้เป็นความงามตามธรรมชาติ มีทั้งหมด 225 ชนิด เช่น ลิง ค่าง บ่าง ชะนี เม่น ไก่ฟ้า นกยูง เหยี่ยว เป็นต้น
 - 2.2 สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ 2 หมายถึง สัตว์ป่าตามปกติที่คนใช้เป็นอาหาร หรือล่าเพื่อเป็นเกมกีฬา ปัจจุบันมีทั้งหมด 45 ชนิด เช่น เก้ง กวาง กระตัง งูสิง เป็นต้น

โดยการล่าสัตว์คุ้มครองจะกระทำได้อ่อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และล่าได้เฉพาะสัตว์ป่าที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

ประโยชน์ของสัตว์ป่า

สัตว์ป่ามีประโยชน์กับระบบนิเวศมากในหลายด้าน โดยสรุปเป็นข้อได้ดังนี้

1. ทรัพยากรสัตว์ป่าเพื่อเป็นอาหาร แม้ปัจจุบันจะมีการคุ้มครองสัตว์มากมาย แต่ยังมีสัตว์ป่าบางชนิดที่ยังถูกนำมาเพื่อเป็นส่วนประกอบของอาหาร เช่น แมลงต่างๆ มด หมูป่า เป็นต้น นอกจากสัตว์จะเป็นอาหารให้กับมนุษย์แล้ว สัตว์ยังเป็นอาหารให้กับสัตว์กันเองด้วย เช่น เก้ง กวาง หมูป่า ที่เป็นอาหารให้กับสัตว์นักล่าอย่างเสือ เป็นต้น ทำให้สายใยระบบนิเวศเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ทรัพยากรสัตว์ป่าช่วยควบคุมและทำลายศัตรูพืช มีสัตว์ป่าหลายชนิดที่มีประโยชน์โดยตรงกับการเกษตร เช่น สัตว์ป่าจำพวกกินแมลงอย่าง นกแซงแซว นกตีทอง ไก่ฟ้า นกกางเขน เป็นต้น สัตว์ป่าบางชนิดที่กินหนูซึ่งเป็นตัวทำลายพืชผลทางการเกษตร เช่น นกแสก งูเหี้ยวดำ ตะกวด ชะมด เป็นต้น สัตว์ป่าดังกล่าวนี้ นอกจากจะให้ประโยชน์โดยตรงในการช่วยกำจัดศัตรูพืชแล้ว ยังสามารถช่วยลดการใช้สารเคมีในการเกษตรทางอ้อมได้อีกด้วย
3. ทรัพยากรสัตว์ป่าช่วยผสมและกระจายพันธุ์พืช สัตว์จำพวกแมลง ช่วยในการผสมเกสรของดอกไม้ เช่น ผีเสื้อทุกชนิด แมลงวัน นกกินปลี เป็นต้น ช่วยกระจายพันธุ์พืช เมื่อสัตว์กินผลไม้แล้วก็จะทิ้งผลไม้ลงสู่พื้นดิน ทำให้เมล็ดพันธุ์เหล่านั้น กระจายและเติบโตต่อไปได้ เช่น นกเงือก นกแก้ว ลิง เก้ง กวาง เป็นต้น นอกจากสัตว์ป่าเหล่านี้จะช่วยขยายพันธุ์แล้วยังมีส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายละอองเกสรข้ามสายพันธุ์และก่อให้เกิดสายพันธุ์ใหม่ๆได้อีกด้วย
4. ทรัพยากรสัตว์ป่าช่วยกำจัดสิ่งปฏิกูล และบำรุงดิน มีสัตว์ป่าหลายชนิดที่กินซากสัตว์เป็นอาหารซึ่งทำให้ระบบนิเวศเกิดการถ่ายทอดพลังงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สัตว์กลุ่มนี้ได้แก่ แร้ง ชนิดต่างๆ เหยี่ยวแดง หมาใน ตะกวด แมลงวัน อินทรีสีน้ำตาล หนอน แมลงวัน เป็นต้น

สัตว์ที่อาศัยอยู่ในดิน เช่น หนูนา ใ้เดือน ตุ่น หนูพุก ตุ่น เม่น ก็ยังมีส่วนช่วยให้ดินร่วนซุย และสารอินทรีย์ที่อยู่หน้าดินได้กระจายตัวลงไปดิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของพรรณไม้ในป่าอีกด้วย

5. สัตว์ป่าใช้เป็นแรงงานและพาหนะ สัตว์ป่าที่ช่วยมนุษย์ทำงาน เช่น โค กระบือ ช้าง ที่ใช้บรรทุกสัมภาระในการเดินทางไกล หรือเป็นพาหนะ แต่ปัจจุบันสัตว์ป่าที่เป็นพาหนะมีจำนวนลดลงเนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีได้พัฒนามากขึ้น
6. ทรัพยากรสัตว์ป่าช่วยเพิ่มความงามให้กับธรรมชาติ สัตว์ป่าที่มีความสวยงาม น่าเอ็นดู หรือมีเสียงที่ไพเราะ ช่วยให้เกิดความน่าสนใจและเพิ่มความสวยงามให้กับธรรมชาติ กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น สัตว์ที่อยู่ในสวนสัตว์ หรือฟาร์มเพาะเลี้ยง เป็นต้น
7. สัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดอาชีพและเกิดรายได้ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่าในปัจจุบันจะมีอยู่น้อยแล้ว แต่ก็ยังมีการล่าสัตว์อยู่ สัตว์ป่าได้มีการนำมาขายเพื่อนำมาเลี้ยงดูเป็นสัตว์เลี้ยง ทำกิจการสวนสัตว์ หรือนำผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากสัตว์มาขาย เช่น เนื้อปลา ขนสัตว์ รังนกนางแอ่น หรือซากสัตว์ เป็นต้น
8. ทรัพยากรสัตว์ป่าด้านการเมือง ในโลกปัจจุบันมีการใช้สัตว์ป่าเพื่อเป็นสื่อกลางในการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ เช่น การแลกเปลี่ยนช้างและหมีแพนด้า ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน เป็นต้น⁷

วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า

การอนุรักษ์สัตว์ป่าตามธรรมชาติได้ถูกกล่าวถึงเป็นวงกว้าง การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่ามีได้หลายวิธีแบ่งออกได้เป็น 2 แนวทาง คือ

⁷ นิซรัตตี ธงโบราณ(2561),คุณค่าและประโยชน์ของสัตว์ป่า.สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 จาก

<https://sites.google.com/site/wichakarxnuraks/khunkha-laea-prayochn-khxng-satw-pa>

1. วิธีการอนุรักษ์สัตว์ป่าโดยตรง เป็นวิธีการปฏิบัติที่มีผลต่อสัตว์ป่าโดยตรง ซึ่งมีหลายวิธีดังนี้

- 1.1 การอภิบาลรักษาสัตว์ที่เจ็บป่วย หรือกำลังถูกล่า เช่น การนำสัตว์ป่าที่อ่อนแอ หรือเจ็บป่วยมารักษา เมื่อแข็งแรงสมบูรณ์ นำปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ
- 1.2 การเพาะพันธุ์เพิ่ม เป็นวิธีการขยายพันธุ์สัตว์ป่าให้มีมากขึ้น เพื่อป้องกันการสูญพันธุ์ โดยเฉพาะสัตว์ป่าที่มีจำนวนน้อยมาก หรือเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์
- 1.3 การถนอมรักษาแหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งหลบภัย แหล่งอาหารของสัตว์ เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ ทะเล ชายหาด ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ เพื่อเหมาะแก่การอยู่อาศัยและขยายพันธุ์
- 1.4 การควบคุมสัตว์ป่าให้อยู่ในภาวะเหมาะสม สมดุลกัน เช่น ไม่ให้ประชากรของสัตว์นั้นกล้ามากเกินไป หรือน้อยเกินไป เป็นต้น
- 1.5 การไม่บริโภคสัตว์ป่า ประชาชนทุกคนงดบริโภค หรือใช้ประโยชน์จากสัตว์ทุกชนิดที่อยู่ในภาวะเสี่ยงใกล้สูญพันธุ์ ก็จะทำให้ความต้องการสัตว์ลดลง อัตราการล่าสัตว์ก็จะลดลงตามไปด้วย
- 1.6 การปราบปรามการค้าสัตว์ป่า ค้า บริโภคสัตว์ป่า โดยผิดกฎหมายอย่างจริงจังเพื่อป้องกันการล่าสัตว์อย่างผิดกฎหมาย
- 1.7 การกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่า เขตอุทยาน ป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายที่อยู่อาศัยหรือป้องกันการถูกล่าของสัตว์ป่า เพื่อให้สัตว์ป่าได้มีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย
- 1.8 การจัดตั้งด่านตรวจสัตว์ป่าให้เพียงพอ เพื่อป้องกันการขนย้ายสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่เพื่อนำไปขาย หรือบริโภคโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 1.9 การอพยพสัตว์ป่า คือการย้ายสัตว์ป่าไปอยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัยให้รอดพ้นจากภัยที่เผชิญอยู่ โดยการอพยพสัตว์ป่าครั้งแรกได้เกิดขึ้นที่ เขื่อนเชี่ยวหลาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. วิธีการอนุรักษ์สัตว์ป่าทางอ้อม เป็นวิธีที่ไม่ได้ส่งผลถึงสัตว์ป่าโดยตรง แต่จะสามารถอนุรักษ์สัตว์ป่าได้อย่างยั่งยืน โดยอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายในสังคม ทั้งภาครัฐ และ เอกชน โดยมีหลายแนวทางการปฏิบัติดังนี้
 - 2.1 การให้การศึกษา เรื่องการอนุรักษ์กับประชาชนทั่วไป ทุกเพศทุกวัย การเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของธรรมชาติ จะมีส่วนช่วยให้เกิดการอนุรักษ์ที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากที่สุด
 - 2.2 การส่งเสริมการศึกษาวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่าและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการหาวัตกรรมการ หรือแนวทางการอนุ

รักใหม่ๆ โดยนักวิทยาศาสตร์ที่มีความรู้ เช่น การวิจัยแหล่งที่อยู่ แหล่งน้ำ หรือการวิจัยด้านอื่นๆที่มีประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของสัตว์ป่า เป็นต้น

- 2.3 ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่า ให้มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์อย่างถูกต้อง เพื่อให้การอนุรักษ์เป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ
- 2.4 ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการอนุรักษ์มากขึ้น เพื่อให้การใช้ชีวิตของมนุษย์และสัตว์ป่าสมดุลกัน
- 2.5 การร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและหน่วยงานอนุรักษ์ ซึ่งจะต้องสนับสนุนกันอย่างจริงจังในด้านงบประมาณ หรือโครงการต่างๆของรัฐควรรสำรวจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย
- 2.6 การจัดให้มีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environment impact Assessment EIA) การประเมินนี้จะทำให้มนุษย์ตื่นตัวเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามในประเทศไทย

สัตว์ป่าในปัจจุบันได้ถูกสำรวจและจัดอันดับของสถานภาพของสัตว์ป่าไว้ชัดเจนโดยสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ หรือ ไอยูซีเอ็น (International Union for Conservation of Nature: IUCN) โดยแบ่งเกณฑ์ไว้ดังนี้

- EX - Extinct – สถานะสูญพันธุ์ สูญพันธุ์โดยสมบูรณ์ ไม่เหลือประชากรบนโลกนี้แล้ว โดยมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับการตายของสัตว์ตัวสุดท้าย
- EW - Extinct in the wild – สูญพันธุ์ในธรรมชาติ ถูกคุกคามจนเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ
- CR - Critically Endangered – ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง มีความเสี่ยงสูงมากที่จะสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติในขณะนี้
- EN - Endangered – ใกล้สูญพันธุ์ มีความเสี่ยงสูงที่จะสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ
- VU - Vulnerable – มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ มีความเสี่ยงสูงที่จะสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติในภายหน้า
- CD - Conservation Dependent – ปลอดภัยโดยแผนงานอนุรักษ์ ปลอดภัยโดยแผนงานอนุรักษ์ที่ดี หากแผนงานนั้นไม่สามารถดำเนินการต่อ จะเข้าสู่ threatened
- NT - Near Threatened – ใกล้ถูกคุกคาม ในภายภาคหน้า เป็นไปได้ว่าจะเข้าสู่ VU
- LC - Least Concerned – ไม่ถูกคุกคาม มีการประเมินสถานภาพแล้ว พบว่ายังไม่ถูกคุกคามถึงขั้น NE ไม่สามารถแยกได้ว่าเป็น CD หรือ NT

- LR - Lower Risk – เสี่ยงน้อย มีความเสี่ยงน้อยต่อการสูญพันธุ์
- DD - Data Deficient ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมิน
- NE - Not Evaluated ยังไม่มีการพิจารณาประเมินสถานภาพ⁸

ในพื้นที่ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพมาก สัตว์มากมายที่มีถิ่นที่อยู่อาศัย และพบได้ในธรรมชาติประเทศไทย ได้มีการจัดสถานชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม โดยแบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้

สัตว์เสี่ยงลูกด้วยนม

- สัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมที่อยู่ในสถานภาพสูญพันธุ์ (Extinct) มี 4 ชนิด คือ สมัน กูปรี กระซู่ และ แรด
- สัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมที่อยู่ใกล้สถานะใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered) มี 17 ชนิด เช่น วัวแดง ควายป่า พะยูม โลมาอิรวดี แมวลายหินอ่อน เป็นต้น
- สัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) มี 40 ชนิด เช่น เนื้อทราย วาฬบลูดำ ช้าง เสือปลา ค่างหงอก เสือดาว เสือดำ ลิงวอก ลินชวา กระตัง วาฬสีน้ำเงิน เสือโคร่ง หมีควาย เป็นต้น
- สัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมที่อยู่ในสถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) มี 66 ชนิด เช่น นากเล็บสั้น หม่าจิ้งจอก เสี่ยงผาใต้ หม่าใน ลิงลมเหนือ กระรอกดินหลังลาย หมูเหม็น ค้างคาวยอดกล้วยป่า เป็นต้น
- สัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมที่อยู่ในสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) มี 30 ชนิด ค้างคาวแคะปามาเลย์ หมีขอ อันเล็ก บ่าง เม่นใหญ่ ค้างคาวหน้าใหญ่หุมน อีเห็นเครือ หม่าไม้ เก้ง กระแตเล็ก เป็นต้น
- สัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมที่อยู่ในสถานภาพกลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concerned) มี 157 ชนิด เช่น หมูหริ่ง ค้างคาวลูกหนูสร้อยคอเหลือง กระรอกทองแดง ลิงแสม ลิงกังเหนือ เป็นต้น
- สัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมที่อยู่ในสถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient) มี 31 ชนิด เช่น พญากระรอกบินสีดำ หนูผีฮิล โลมาปากยาว กระจงเหนือ หนูผีป่า วาฬเพชรฆาต ค้างคาวหงอกตะนาวศรี เป็นต้น

สัตว์กลุ่มนก

- นกที่อยู่ในสถานภาพสูญพันธุ์ (Extinct) มี 3 ชนิด คือ นกหัวขวานต่างหน้าผากเหลือง นกพงหญ้า นกช้อนหอยใหญ่
- นกที่อยู่ในสถานภาพสูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct in the wild) มี 2 ชนิด คือ นกกระสาคอดำ นกช้อนหอยดำ
- นกที่อยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered) มี 43 ชนิด เช่น นกเงือกดำ เป็ดดำหัวดำ นกเค้าใหญ่สีคล้ำ นกกระสาคอขาว นกกระเรียนไทย อีแร้งเทาหลังขาว เป็นต้น
- นกที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) มี 58 ชนิด เช่น นกเงือกคอแดง นกกินปลีแดง นกโพระดก เขี้ยวดำ นกชนหิน นกแก้วโม่ง นกแต้วแล้วแดงมลายู นกปากช้อนหน้าดำ นกยูง นกเค้าแดง เป็นต้น
- นกที่อยู่ในสถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) มี 70 ชนิด เช่น นกกะแต้น้อย แถบอกดำ นกอินทรีดำ นกกระทง นกกระทาจอกขาว นกปรอดหงอนหลังลาย เป็ดหางยาว นกหัวขวานต่างท้องน้ำตาลแดง นกกินแมลงคอดำ นกเค้าป่าหลังจุด นกกระแตหาด นกแสกทุ่งหญ้า นกพญาไฟเล็กคอดำ เป็นต้น
- นกที่อยู่ในสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) มี 121 ชนิด นกเอี้ยงควาย นกแอ่นรังดำ นกเงือกปากดำ นกกินปลีกล้วยปากยาว นกกก หรือนกกาก้าง ไก่ฟ้าพญาลอ เขี้ยวทองแดง เป็นต้น
- นกที่อยู่ในสถานภาพกลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concerned) มี 707 ชนิด เช่น นกกวก เขี้ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น นกเอี้ยงสาธิต นกเค้าดิน นกขมิ้นน้อยธรรมดา นกกระสานวล นกกระทาดงแข้งเขียว นกยางโทนใหญ่ นกกระปูดใหญ่ เป็นต้น

⁸Animal Info and Endangered Animals , IUCN 2001 Red List Categories Version3.1
เข้าถึงได้จาก <http://www.animalinfo.org/>

- นกที่อยู่ในสถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient) มี 7 ชนิด เช่น นกพงปากยาว นกทางเขนน้ำเงิน นกตัวแล้วใหญ่ท้ายทอยฟ้า นกกินแมลงเด็กแนน เป็นต้น

สัตว์เลื้อยคลาน

- สัตว์เลื้อยคลานที่อยู่ในสถานภาพสูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct in the wild) มี 1 ชนิด คือ ตะโขง
- สัตว์เลื้อยคลานที่อยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered) มี 16 ชนิด เช่น เต่าทะเล เต่าตนุ จระเข้แม่น้ำเค็ม จระเข้แม่น้ำจืด ตุ๊กแกป่าสระบุรี ตะพาบหัวกบ เต่ามะเฟือง เป็นต้น
- สัตว์เลื้อยคลานที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) มี 17 ชนิด เช่น งูเขียววงลาย ตุ๊กแกป่าเขาวง กิ้งก่ายูนิอัน เต่าหก จิ้งเหลนเขานัน เต่าปูลู งูเขียวหางไหม้ภูเก็ต งูทองขาว กิ้งก่าเขาสูง เป็นต้น
- สัตว์เลื้อยคลานที่อยู่ในสถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) มี 16 ชนิด เช่น ตุ๊กแกป่าพม่า ตุ๊กแกสยาม จิ้งเหลนดั่งลาย งูลายสองสี ตะกอก ตุ๊กแกบินลายสามแถบ เป็นต้น
- สัตว์เลื้อยคลานที่อยู่ในสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) มี 62 ชนิด เช่น ตุ๊กแกป่าหัวโต งูปล้องหวายมลายู จิ้งจกนิ้วยาวหัวสีส้ม เต่าใบไม้ งูสายทองหางยาว เต่าหวาย เต่าจักร แอ้อีสาน เป็นต้น
- สัตว์เลื้อยคลานที่อยู่ในสถานภาพกลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concerned) มี 265 ชนิด เช่น งูวงช้าง กิ้งก่าเขาเล็ก งูเขียวบอน งูปล้องทอง กิ้งก่าแก้ว งูเขียวร้อน งูเหลือม เต่านา งูเห่าหม้อ งูเห่าปลวกจิ้งเหลนลายสี่ขีด งูสิงบ้าน งูหลาม งูพังกา เขี้ย ตู๊ดตู๋ ตะกวดเบงกอล งูแสงอาทิตย์ เป็นต้น
- สัตว์เลื้อยคลานที่อยู่ในสถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient) มี 15 ชนิด เช่น เต่าจัน จิ้งจกภูเขาสูงเชียงใหม่ จิ้งเหลนเรียวพม่า งูดินสบาม จิ้งเหลนเฮเลน เป็นต้น

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

- สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) มี 4 ชนิด คือ กบเขาทองลาย กบภูหลวง กบสีชมพู กบทูตมลายู กบสีชมพู

- สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่อยู่ในสถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) มี 14 ชนิด เช่น กบดอยข้า กบป่าพรุ กบชะง่อนผาภูหลวง ปาดเขี้ยวตีนแดง กบเขาสอยดาว กบหลังจุดมลายู เป็นต้น
- สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่อยู่ในสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) มี 19 ชนิด คางคกห้วยอินทนนท์ อึ่งกรายพม่า กบราชา กบสังขละ อึ่งอ่างก้นขีด ปาดแคะพม่า กบหัวใหญ่ อึ่งท้องแดง เป็นต้น
- สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่อยู่ในสถานภาพกลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concerned) มี 103 ชนิด เช่น คางคกบ้าน กบหนอง กบนา เขียดจิก เขียดจนะ เขียดตะปาด ปาดเขี้ยวกะท่างดอยสุเทพ เป็นต้น
- สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่อยู่ในสถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient) มี 17 ชนิด เช่น ปาดเมืองจัน อึ่งอ่างทอง ปาดแคะท้องลาย อึ่งสันหนาม เขียดดงดอยสุเทพ อึ่งสุมาตรา เป็นต้น

ปลา

- ปลาที่อยู่ในสถานภาพสูญพันธุ์ (Extinct) มี 1 ชนิด คือ ปลาสายยู
- ปลาที่อยู่ในสถานภาพสูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct in the wild) มี 1 ชนิด คือ ปลาเสือดอ
- ปลาที่อยู่ในใกล้สถานะใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered) มี 26 ชนิด เช่น ปลาหางไหม้ ปลากัดกระปี่ ปลากัดมหาชัย กระเบนราหู กระเบนบัว ปลาบึก ปลาเทพา ปลาฉลาม ปลาฉลามหัวค้อน เป็นต้น
- ปลาที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) มี 66 ชนิด เช่น ปลากระเบนนงจืดขาว ปลาฉลามเสือ ปลากระโทง ปลากระเบนลาว ปลาค้อนน้ำหัก ปลาดองลาย ปลาหมูปม่า ปลานกแก้วหัวค้อน เป็นต้น
- ปลาที่อยู่ในสถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) มี 116 ชนิด เช่น ปลากระเบนนก ปลาหม้อจำเปะ ปลากัดป่า ปลาฉลามครีบดำ ปลาฉลามหนู ม้าน้ำหางลาย ปลากระเบนธง ม้าน้ำหน้าสั้น เป็นต้น

- ปลาที่อยู่ในสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) มี 59 ชนิด เช่น ปลาสินสมุทร ปลานกแก้ว ปลาฉลามหัวแหลม ปลาดุกอูย ปลาฉลามกบ ปลากระเบนผีเสื้อหางจุด ปลากระบาง ปลาฉลามหิน ปลาค้อ ปลาอินทรีบั้ง ปลาหมูลาย ปลากระเบนทอง ปลาทูนาคีรีบเหลือง ปลาหมูหางแดง เป็นต้น
- ปลาที่อยู่ในสถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient) มี 101 ชนิด เช่น ปลาดัก ปลาจิ้งจอก ปลาสวายหนู ปลาเสือพ่นน้ำ ปลาปักเป้าหน้ายาว ประหลาดอหลังยาว ปลาชะโอน หิน ปลาจิ้มฟันจระเข้ ปลาหมูสี ปลาบู่ ปลาแม่บิน ปลาดุกบอน ปลาดับเต่าครีบหลังดำ ปลาขยู่เล็ก ปลากระพงขีด เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าสัตว์ในประเทศไทยจำนวนมากที่อยู่ในสถานภาพชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม (threatened species) หมายถึงสัตว์ที่อยู่ในสถานภาพ ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered) ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) และมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) ทั้งหมดจำนวน 569 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 12.03 ของสัตว์ที่พบในประเทศไทย แบ่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 123 ชนิด นก 171 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 49 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 18 ชนิด และปลา 208 ชนิด แม้ว่า จะเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนสัตว์ทั้งหมดที่สำรวจพบในประเทศไทยแต่คงจะดีไม่น้อยหาก ไม่มีสัตว์ชนิดใดเลยที่ถูกคุกคาม และอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล

สาเหตุของการลดจำนวนลงและสูญพันธุ์ของสัตว์ป่า

ในปัจจุบันการอนุรักษ์สัตว์ป่าเป็นที่กล่าวถึงกันมากในแวดวงของนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสำคัญของสัตว์ป่ามากขึ้น การล่าเพื่อความสนุก เพลิดเพลินมีให้เห็นน้อยลงหรือแทบจะหมดสิ้นไป อัตราความต้องการที่จะบริโภคสัตว์ป่าก็น้อยลง แต่ก็ยังมีการลักลอบซื้อขาย หรือล่าให้พบเห็นอยู่บ้าง แต่ปัจจุบันชีวิตของสัตว์ป่าก็ยังอยู่ในฐานะที่ลำบาก เช่นเดียวกับป่าไม้ โดยยังมีอีกหลายปัจจัยที่นอกเหนือจากการล่าของมนุษย์โดยตรงที่ทำให้สัตว์ป่ามีความเป็นอยู่ที่ลำบาก สาเหตุที่ทำให้สัตว์ป่ามีฐานะที่ยากลำบากอยู่นั้นสรุปได้ดังนี้

1. ถูกจำกัดที่อยู่อาศัย ป่าไม้ชนิดต่างๆ .ชายหาด แม่น้ำ หรือทะเล ต่างเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ตามธรรมชาติและเมื่อพื้นที่ป่านั้นน้อย อาหารจึงไม่เพียงพอต่อการบริโภค จำนวนของสัตว์จะเพิ่มขึ้นไม่ได้เลย หากขาดทรัพยากรข้อนี้ ยกตัวอย่างเช่น กรณีของช้างป่าที่เขาอ่างฤๅไน ที่มีมีจำนวนมากจนอาหารที่มีตามธรรมชาติไม่เพียงพอ จึงเกิดเหตุการณ์ช้างบางกลุ่มต้องมาขโมย

อาหารจากรถชนอ้อย และยังมีอีกหลายกรณีที่สัตว์ป่าบุกรุกเข้าพื้นที่ของมนุษย์ เนื่องจากแหล่งอาหารไม่เพียงพอกับจำนวนประชากร

2. ชีวศักยภาพต่ำ สัตว์หลายชนิดมีศักยภาพในการขยายพันธุ์ต่ำ โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่และนกบางชนิด เช่น นกเงือกที่จะผสมพันธุ์ก็ต่อเมื่อมีพรงในต้นไม้ใหญ่เท่านั้น ดังนั้นอัตราการเพิ่มจำนวนประชากรจึงน้อยมาก
3. ความต้องการอาหารเฉพาะ มีสัตว์ป่าบางชนิดต้องการอาหารเฉพาะบางอย่างเท่านั้น
4. การถูกกีดกันทางพันธุกรรม สัตว์บางชนิดที่มีความใกล้เคียงกันทางพันธุกรรม สามารถผสมพันธุ์ข้ามสายพันธุ์กันได้ และทำให้สายพันธุ์ที่มีความเฉพาะถิ่นถูกผสมและถูกกีดกันหายไป
5. การค้าสัตว์เลี้ยง สีสัน ความแปลก และความสวยงามของสัตว์ป่า ทำให้เกิดการจับสัตว์ป่าหรือลูกของสัตว์ป่าลักลอบนำมาขายเป็นสัตว์เลี้ยง เช่น กรณีที่ลูกสุนัขจิ้งจอก นกเค้าบางชนิดที่ถูกนำมาเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยง เป็นต้น
6. การนำสัตว์จากประเทศอื่นเข้ามาเลี้ยง การนำสัตว์จากต่างถิ่นเข้ามาเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยงระยะสั้น มีผลกระทบกับสัตว์พื้นเมืองในระยะยาว เช่น ปลาชัคเกอร์ที่ถูกนำมาเลี้ยงเป็นปลาสวยงาม และเมื่อหลุดลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติปลาชัคเกอร์ได้กินไข่ปลาเฉพาะถิ่น หรือปลาพื้นเมืองขนาดเล็ก จึงทำให้ปลาพื้นเมืองลดจำนวนประชากรลง เป็นต้น
7. การล่าสัตว์ ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีมาตรการที่เข้มงวดแต่ในหลายพื้นที่ที่ยังมีการลักลอบล่าสัตว์อยู่
8. การใช้จ่ายกำจัดศัตรูพืช พื้นที่การเกษตรได้มีการใช้สารเคมีเพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น จึงทำให้สารเคมีเหล่านี้ปะปนสู่ธรรมชาติ เช่น แหล่งน้ำที่มีการปนเปื้อนสารเคมีเป็นสาเหตุให้ปลาพื้นถิ่นลดลง
9. พฤติกรรมของสัตว์ที่ปรับตัวยาก พฤติกรรมของสัตว์ที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ทำให้จำนวนของสัตว์ชนิดนั้นลดลง หรือกระทั่งเข้าสู่สถานภาพใกล้สูญพันธุ์ เช่น ควายป่า ที่ต้องอาศัยอยู่ในป่าลึกและต้องการที่ราบใกล้แหล่งน้ำเท่านั้น เมื่อป่าลึกและที่ราบใกล้แหล่งน้ำลดลงทำให้ประชากรของควายป่าลดลงไปด้วย เป็นต้น⁹

⁹ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม , ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามในประเทศไทย

ไทย : สัตว์มีกระดูกสันหลัง ,สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 จาก

http://chmthai.onep.go.th/doc/Publication/publication2/Vertebrates/Vertebrates60.pdf?fbclid=IwAR1H6SsuuXJNW0b3iN8LNy48dixKYA8dhjrBVmY7cKK9LMG7OX3A_gv7CVs

สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญต่อการใช้ชีวิตไม่ว่าสัตว์สายพันธุ์ใดหรือมนุษย์เอง จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่าสาเหตุของการสูญพันธุ์หรือการลดจำนวนประชากรของสัตว์ป่า เกือบทั้งหมดมีสาเหตุมาจากมนุษย์ทั้งที่ตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในอนาคตหากปัจจัยเหล่านี้ยังคงดำเนินต่อไป พื้นที่ป่ายังถูกบุกรุกโดยมนุษย์ต่อไป การปล่อยสารเคมีให้ปนเปื้อนสู่ธรรมชาติยังคงดำเนินต่อไป หากมนุษย์ยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตสัตว์ทุกชนิดบนโลกจะต้องทนกับสภาพแวดล้อมที่เลวร้ายและทยอยสูญพันธุ์ไปในที่สุด โลกใบนี้จะไม่เหลือสิ่งมีชีวิตชนิดใดรอดชีวิตรวมถึงมนุษย์เองด้วย

สถานการณ์ของสัตว์ป่าในปัจจุบัน

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าสิ่งมีชีวิตแทบทุกชนิดถูกคุกคาม ไม่ว่าจะเป็นสัตว์บก สัตว์น้ำ ไม่มีสัตว์ชนิดไหนรอดพ้นจากการกระทำของมนุษย์ รวมไปถึงมนุษย์เองก็จะได้รับผลกระทบนั้นทางอ้อมอย่างไม่รู้ตัว ผู้คนจำนวนมากได้ตระหนักและรับรู้ถึงปัญหานี้ ความไม่ปกติของการใช้ชีวิตของสัตว์มากมายเกิดขึ้นอยู่เสมอ

ภาพที่ 2 ภาพข้างบนกองขยะ ประเทศศรีลังกา

ที่มา <http://www.liekr.com/post09152761023044>

เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2564

ภาพที่ 3 ภาพเต่าทะเล

ที่มา <https://workpointtoday.com/สลด-เต่าตนุกินขยะจนตาย/>

เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2564

ภาพที่ 4 ภาพนกนางนวล

ที่มา <https://shortrecap.co/green-space/สัตว์ตายเพราะกินพลาสติก/>

เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2564

ภาพของช่างที่ประเทศศรีลังกากำลังหาकिनอยู่บนกองขยะ เนื่องจากขาดแคลนอาหาร สูญเสียพื้นที่ป่า ซึ่งช่างเป็นสัตว์ใหญ่และกำลังถูกคุกคาม ภาพของเต่าทะเลที่กินถุงพลาสติกที่เข้าใจผิดว่าเป็นอาหาร หรือภาพของนกนางนวลที่กำลังกินถุงพลาสติก ภาพเช่นนี้เป็นส่วนน้อยหากเทียบกับชีวิตอีกมากมายที่ต้องสังเวยให้กับผลของการกระทำของมนุษย์ ภาพเหล่านี้สะท้อนถึงสถานการณ์อันย่ำแย่ของสัตว์ตามธรรมชาติ บ่งบอกได้ชัดเจนว่ามนุษย์กำลังตกอยู่ในอันตราย ภาพเช่นนี้เป็นภาพที่

น่าหดหู่และไม่ควรที่จะเกิดขึ้น ในปัจจุบันได้มีการรณรงค์ให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อลดจำนวนขยะหรือพลาสติกลง ซึ่งก็ทำให้สถานการณ์ที่ย่ำแย่ของสัตว์เหล่านี้มีโอกาสที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลได้ในอนาคต วิทยานิพนธ์ชุดนี้หวังว่าจะกระตุ้นเตือนจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมได้แน่นอนว่าอาจจะไม่ได้เห็นผลในพริบตา บางอย่างในอดีตเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่เราสามารถเปลี่ยนปัจจุบันเพื่ออนาคตที่ดีกว่าเดิมได้

กรอบแนวคิดศิลปะที่ใช้ศึกษา

1. ศิลปะลัทธิเหนือจริง (Surrealism)

ศิลปะเหนือจริงเป็นศิลปะที่ถ่ายทอดสิ่งที่นอกเหนือจากความเป็นจริงในธรรมชาติ ว่ากันด้วยเรื่องของการถ่ายทอดภาพจากจิตสำนึก ความเพ้อฝัน มายา ความแปลกประหลาด ความมหัศจรรย์ ความเป็นนามธรรมที่เกินจริงจากที่สามารถพบเห็นหรือจับต้องได้ทั่วไป ศิลปะลัทธินี้เป็นมากกว่าการถ่ายทอดความงดงาม แต่เป็นความงดงามที่เกิดจริงที่เกิดจากความรู้สึก ความรู้ และจินตนาการของศิลปิน ทำให้ศิลปินมีอิสระในการสร้างสรรค์ในการแสดงออกในทางศิลปะใหม่ๆ

จุดเริ่มต้นของศิลปะลัทธิเหนือจริง ก่อนตั้งขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2459 ซึ่งศิลปะลัทธิเหนือจริงมีการพัฒนาต่อจากกลุ่มดาดาในปี พ.ศ. 2465 โดยสมาชิกในกลุ่มแยกตัวออกไปและรวมตัวกันใหม่อีกครั้งในกรุงปารีสประเทศฝรั่งเศส โดยมีการแถลงการณ์อย่างเป็นทางการชื่อว่า แถลงการณ์เซอเรียลลิซึม (Manifeste du Surrealisme) โดย อองเดร เบรอตง ในปี พ.ศ. 2467 ซึ่งเนื้อหาสำคัญในแถลงการณ์ คือ การถ่ายทอดความคิด ตัวตนภายใน หรือจิตสำนึก ที่ถูกเก็บกดไว้ ออกมาโดยไร้กฎเกณฑ์ ต้องการแสวงหาความจริงอันสูงสุดคือการผนึกความฝันและความจริงเข้าด้วยกัน

ศิลปินมากมายสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้แนวคิดของลัทธิเหนือจริง ผลงานที่มีชื่อเสียงของศิลปะลัทธิเหนือจริงมียกตัวอย่างดังนี้

The Persistence of Memory ผลงานของ Salvador Dali ปี ค.ศ.1931

จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ ภาพได้รับการจัดแสดงครั้งแรกที่หอศิลป์จูเลียน เลวี ในปี ค.ศ. 1932 ก่อนผู้บริจาคตที่ไม่ออกนามจะมอบให้พิพิธภัณฑสถานศิลปะสมัยใหม่ในนครนิวยอร์กในปี ค.ศ. 1934¹⁰ โดยดาลีได้นำเสนอภาพนาฬิกาพกที่กำลังหลอมเหลว มีการแฝงความหมายว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัวและนามธรรม ซึ่งถูกสร้างสรรค์จากจินตนาการและจิตสำนึกที่เป็นนามธรรมสู่ความเป็นจริง ทำให้ภาพกลายเป็นภาพที่มีชื่อเสียงที่สุดของเขาและเป็นผลงานในลัทธิเหนือจริงที่มีชื่อเสียงมากที่สุดภาพหนึ่งในโลก

ภาพที่ 5 The Persistence Of Memory ของ Salvador Dali ปี 1931 ,
ที่มา <https://www.moma.org/collection/works/79018>

เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2564

The Disquieting Muses ผลงานของ Giorgio de Chirico ปี 1916-1918

แรงบันดาลใจของ Chirico คือ ความทรงจำของศิลปินผู้สร้างผลงาน โดยศิลปินได้สร้างผลงานขึ้นนี้ขณะที่ตัวศิลปินอาศัยอยู่ที่เมือง Ferrara ประเทศอิตาลี ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยศิลปินได้ใช้เมืองที่เคยอาศัยอยู่เป็นฉากหลัง และเลือกวาดสถาปัตยกรรมคือ Castello Estense ซึ่งเป็นป้อมปราการในยุคกลางไว้บริเวณด้านหลัง ด้านหน้าของภาพเป็นภาพของรูปปั้นที่มีรูปร่างประหลาดและมีรอยเปื้อน และยังมีวัตถุอีกหลายชนิดรูปทรงแปลกประหลาดถูกจัดวางไว้ด้านหน้าอย่างไม่เข้ากัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบเหนือความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

¹⁰ Pushkin, Kristy (2560). "15 Things You Didn't Know About The Persistence Of Memory" เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2564

ภาพที่ 6 The Disquieting Muses ผลงานของ Giorgio de Chirico ปี ค.ศ. 1916-1918

ที่มา <https://arthistoryproject.com/artists/giorgio-de-chirico/the-disquieting-muse/> เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2564

ศิลปนิพนธ์ศึกษา

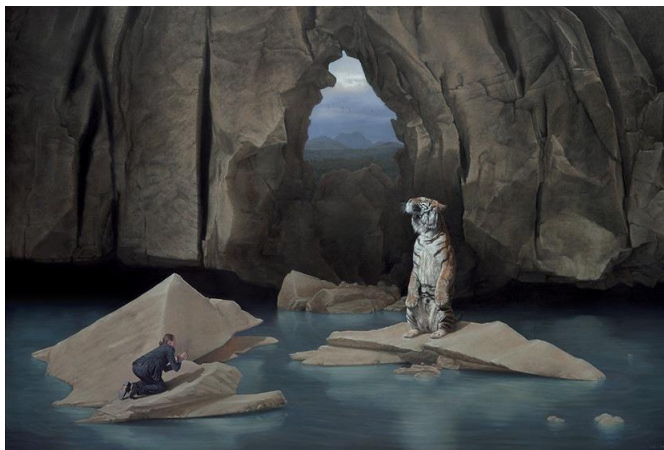
จากการศึกษาผลงานศิลปะไม่ว่าจากตำราศิลปะ หรือเว็บไซต์ ได้สร้างความเข้าใจด้านเนื้อหา เทคนิค วิธีการสื่อความหมาย และแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า เช่น ผลงานของ Joel Rea , Chris Austin และ ข้าพเจ้าได้ศึกษาวิธีการสร้างสรรค์และนำมาประยุกต์ใช้ในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ดังนี้

- 1 Joel Rea

ภาพที่ 7 ภาพsolo ผลงานของ Joel Rea , 2558

ที่มา: [http:// https://www.widewalls.ch/artists/joel-rea /](http://https://www.widewalls.ch/artists/joel-rea/)

ภาพที่ 8 ภาพThe Other Side ผลงานของ Joel Rea , 2558

ที่มา: <http://www.widewalls.ch/artists/joel-rea/>

ศิลปินชาวออสเตรเลีย มีแนวความคิดที่จะแสดงถึงพลังของธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ สภาวะโลกร้อน รวมไปถึงการสูญพันธุ์ของสัตว์ พลังของธรรมชาติที่เกิดการเปลี่ยนแปลงถูกสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมเสมือนจริง โดยใช้รูปทรงของสัตว์ป่าอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่ผิดแปลกไปจากที่ควรจะเป็น ผลงานจิตรกรรมของเขาสวยงามและรุนแรงป่าเถื่อน ชวนให้ผู้ชมผลงานเกิดความรู้สึกสงสัย และชวนขบคิดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในผลงาน เหมือนจริงจนเกิดความสะเทือนใจ แต่แฝงไปด้วยความมืดมดของธรรมชาติ ทำให้ผู้ชมหลงใหลได้อย่างน่าทึ่ง

Joel Rea ได้สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้รูปแบบของลัทธิเหนือจริง จัดวางองค์ประกอบที่เป็นสัตว์ให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ผิดที่ผิดทาง เพื่อสื่อความหมายที่นำไปสู่จุดประสงค์ของการสร้างสรรค์ เช่น ภาพSolo คือภาพของเสือที่อยู่กลางทะเล เป็นต้น

ข้าพเจ้าได้ศึกษาการจัดองค์ประกอบของ Joel Rea มาปรับใช้ในงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า โดยการจัดองค์ประกอบให้สัตว์ที่ข้าพเจ้าใช้ในผลงาน อยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่ผิดแปลกไปจากปกติ เพื่อแสดงออกถึงสิ่งแวดล้อมที่สัตว์จะต้องเผชิญ และนำไปสู่การตีความว่าชีวิตของสัตว์ที่ข้าพเจ้านำมาเป็นองค์ประกอบในผลงานนั้นใช้ชีวิตอยู่อย่างยากลำบากเนื่องจากมนุษย์

2 Chris Austin

ภาพที่ 9 ภาพ In the teeth of a clashing gale

ที่มา: <https://chrisaustinart.bigcartel.com/>

Chris Austin จิตรกรชาวแคนาดา ได้นำการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในสถานที่หนึ่ง แสดงผ่านเทคนิคจิตรกรรมเหนือจริง ประกอบสร้างภาพสถานที่กับสัตว์ โดยการใช้รูปทรงของสัตว์ ประกอบเข้ากับภาพสิ่งแวดล้อมที่เหนือจริงผิดธรรมชาติ เพื่อให้ผู้รับชมได้ตีความและจินตนาการกับ ผลงานได้อย่างเต็มที่

ศิลปินได้จัดวางองค์ประกอบของสัตว์ที่เหนือจริง เพื่อการสื่อความหมาย โดยใช้ท่าทางของ สัตว์ที่เป็นไปไม่ได้แน่นอน เช่น การจัดวางองค์ประกอบให้วาฬลอยอยู่บนอากาศ หรือ ลอยอยู่ในป่า เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับชมผลงานเกิดการตั้งคำถามและนำไปสู่จุดประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงานของ ศิลปิน

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลเรื่องการจัดวางท่าทางของสัตว์ในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ให้มีความผิดแปลก ไปจากการใช้ชีวิตของสัตว์ปกติ เพื่อต้องการสื่อความหมายว่าการใช้ชีวิตของสัตว์นั้นผิดแปลกไปจากที่ เป็นอยู่ ประกอบกับการจัดวางไว้ในสภาพแวดล้อมที่ผิดปกติก็น่าจะทำให้วิทยานิพนธ์ชุดนี้สื่อความหมาย ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. Ha Schult

ภาพที่ 10 ภาพผลงาน กองทัพมนุษย์ขยะ Trash People พีรามิดกรุงไคโร ประเทศอียิปต์
ที่มา: <http://www.haschult.de/img/fullscreen/01Action/01Trash/24.jpg>
เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2564

ภาพที่ 11 ภาพผลงาน Great Wall People กำแพงเมืองจีน ปักกิ่ง ประเทศจีน 2001
ที่มา: <http://www.haschult.de/action/trashpeople#content>
เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2564

ศิลปินชาวเยอรมันที่นำขยะที่เกิดจากการบริโภค ส่วนใหญ่เป็นเศษกระป๋องและเศษขยะอิเล็กทรอนิกส์ นำมาประกอบสร้างเป็นรูปทรงของมนุษย์ สร้างเป็นจำนวนมาก จัดวางเป็นระเบียบเรียงเป็นแถวลักษณะเดียวกับกองทัพจัดแสดงในพื้นที่สำคัญ ในหลายประเทศเช่น กำแพงเมืองจีน กรุงมอสโก พีรามิด เมืองไคโร ประเทศอียิปต์ เป็นต้น ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า ผู้คนคือขยะขยะจำนวนมากมหาศาล ที่

ถูกสร้างขึ้น ความสวยงามของเมือง หรือความเจริญรุ่งเรืองของประเทศยิ่ง มีมากขึ้นเท่าไร พื้นที่เมืองเหล่านั้นก็ยิ่ง ทำหน้าที่เหมือนเครื่องผลิตขยะ ซึ่งมีปริมาณมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ปัญหาเหล่านี้ ศิลปินตีความเป็นกองทัพมนุษย์ขยะจำนวนมากที่กำลังก่อตัวขึ้น ในโลกปัจจุบัน งานศิลปะของเขาจึงเสมือนต้องการประกาศเตือนถึงวิกฤติในอนาคตของมนุษยชาติ กระบวนการศึกษาผลงาน

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลเรื่องแนวคิดการประกอบสร้างขยะ เพื่อให้ขยะหรือวัสดุที่อยู่ในสถานภาพของขยะ ให้มีจำนวนมาก จนรู้สึกว่าการเรื่องของมลพิษ หรือปัญหาของสิ่งแวดล้อมไม่ใช่เรื่องที่สามารถมองข้ามได้อีกต่อไป โดยในส่วนของประกอบของวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ได้นำรูปทรงของขยะมาเป็นองค์ประกอบเพื่อนำไปสู่ความรู้สึกของมลภาวะที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

กระบวนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุด “ชีวิตท่ามกลางมลภาวะ” ข้าพเจ้าได้เลือกใช้กระบวนการจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ ใช้การจัดองค์ประกอบแบบลัทธิเหนือจริง โดยจัดวางให้เกินจริง สัตว์อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ผิดที่ผิดทาง แปรกษะหลาดไปจากธรรมชาติที่เป็นจริง เพื่อสะท้อนชีวิตของสัตว์ที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยมลภาวะ ข้าพเจ้าถ่ายทอดออกมาในผลงานศิลปะโดยแบ่งขั้นตอนการทำงานดังนี้

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล

ข้าพเจ้าต้องการจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ของสัตว์ที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางมลภาวะที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยเนื้อหาของผลงานแต่ละชั้นจะใช้สัตว์แต่ละชนิดเป็นองค์ประกอบ ทำให้ผลงานมีเนื้อหาที่หลากหลาย โดยข้าพเจ้าเริ่มสำรวจข้อมูลปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสัตว์ก่อน พบว่าสาเหตุหลักที่สัตว์ป่าตามธรรมชาติมีจำนวนลดลง และจากนั้นจึงเลือกสัตว์ที่นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานในวิทยานิพนธ์ชุดนี้

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ และวิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสัตว์ป่าสรุปได้ว่าสาเหตุที่สัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติลดลงเกิดจากหลายปัจจัย แต่ปัจจัยที่มีผลมากที่สุดคือการสูญเสียพื้นที่ที่อยู่อาศัย นั่นคือ ป่าไม้ชนิดต่างๆ ทุ่งหญ้า แม่น้ำ รวมไปถึงทะเล ทำให้สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย และอาหารที่อยู่ในป่าไม้เพียงพอต่อการบริโภค อัตราการขยายพันธุ์จึงลดลงไปด้วย นอกจากสาเหตุการสูญเสียพื้นที่ที่อยู่อาศัยแล้ว ยังมีอีกหลายปัจจัยที่ทำให้จำนวนประชากรของสัตว์ตามธรรมชาติลดลง เช่น การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ภาวะโลกร้อน แหล่งน้ำถูกปนเปื้อนด้วยสารเคมี มลพิษทางอากาศ ไฟป่า น้ำท่วม เป็นต้น จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจะพบว่าสาเหตุแทบทั้งหมด เกิดขึ้นจากมนุษย์ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

เมื่อข้าพเจ้าได้ชุดข้อมูลและสาเหตุของการลดจำนวนลงของสัตว์ป่าแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้รวบรวมข้อมูลว่าสัตว์ชนิดไหนมีสถานอย่างไรบ้างในพื้นที่ประเทศไทย จึงได้พบว่ามีสัตว์อยู่ในสถานภาพชนิดพันธุ์ที่ถูคุกคาม (threatened species) ทั้งหมดจำนวน 569 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 12.03 ของสัตว์ที่พบในประเทศไทย แบ่งเป็นสัตว์เสี่ยงลูกด้วยนม 123 ชนิด นก 171 ชนิด

สัตว์เลื้อยคลาน 49 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 18 ชนิด และปลา 208 ชนิด ถึงแม้ว่าจะเป็นจำนวนที่ไม่มาก หากเทียบกับสัตว์ที่พบในประเทศไทย แต่จำนวนนี้ก็เป็จำนวนที่ไม่อาจมองข้ามปัญหาได้

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลและประมวลความคิดเพื่อหาภาพร่างต้นแบบ

วิทยานิพนธ์ชุด ชีวิตในมลภาวะ ข้าพเจ้าแบ่งข้อมูลในการสร้างสรรค์ตามประเภทของสัตว์ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม กลุ่มนก และกลุ่มสัตว์ทะเล ดังนั้นการสร้างสรรค์ในแต่ละกลุ่มจึงแตกต่างกันตามความเหมาะสมของผลงานแต่ละชิ้น

- กลุ่มสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม

จากข้อมูลที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาและรวบรวมเกี่ยวกับสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม ปัจจัยที่ทำให้สัตว์เลื้อยลูกด้วยนมลดจำนวนประชากรลง หรือมีคุณภาพชีวิตที่แย่ง คือ การถูกบุกรุกพื้นที่ป่า ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัย และแหล่งอาหาร ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอาหารจนบางครั้งเกิดกรณีที่สัตว์ป่า เช่น ช้าง วัวแดง หรือกระทิง บุกรุกเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน ทำให้น้ำไปสู่สาเหตุของการล่าเพื่อป้องกันความเสียหายของผลผลิต สาเหตุการลดลงของพื้นที่ป่าในปัจจุบันเกิดขึ้นจากการขยายตัวของพื้นที่ทางการเกษตร เนื่องจากในปัจจุบันมีความต้องการอาหารของมนุษย์มากขึ้น มนุษย์จึงเกี่ยวข้องกับการทำให้สัตว์ป่าต้องอยู่ในสภาวะที่ลำบากทั้งทางตรงและทางอ้อม

- กลุ่มนก

นกที่ได้ผลกระทบจากมนุษย์หลากหลายมาก ทั้งการขาดที่อยู่อาศัย เพราะนกบางชนิดต้องอาศัยอยู่บนพื้นดิน เช่น นกแก้วแร้วท้องดำ หรือต้นไม้สูง เช่น นกเงือก แต่เนื่องจากพื้นที่ป่าที่เป็นที่อยู่ของนกได้ถูกลดจำนวนลงโดยมนุษย์ทำให้พื้นดินที่หรือต้นไม้ใหญ่ที่ปลอดภัยน้อยลงตาม และทำให้นกประเภทนั้นๆลดจำนวนประชากรตามไปด้วย แต่มีนกบางชนิดที่ถูกล่าโดยมนุษย์เพราะมีความเชื่อว่านกชนิดนั้นเป็นสัตว์อัปมงคล เช่น แร้งชนิดต่างๆ

- กลุ่มสัตว์ทะเล

มนุษย์มีการใช้ประโยชน์กับทะเลในหลายด้าน เช่น ใช้ในการคมนาคม ใช้ในการประมง หรือกระทั่งการขุดเจาะน้ำมัน ทำให้ทะเลเป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่ถูกคุกคาม ถึงแม้ว่าพื้นที่ทะเลจะมีขนาดใหญ่ แต่ก็ไม่สามารถทำให้สัตว์ที่อยู่อาศัยในทะเล รอดพ้นการคุกคามจากมนุษย์ได้ มีน้ำมัน สารเคมี และ

พลาสติก ปริมาณมากที่ปนเปื้อนลงสู่ทะเล ทำให้ส่งผลให้สัตว์ทะเลบางชนิดไม่สามารถอาศัยอยู่ได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. อุปกรณ์ในการเตรียมข้อมูลและการสร้างภาพร่าง
 - แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์
 - สมุดสเก็ตภาพ
2. อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
 - เฟรมผ้าใบ
 - สีน้ำมัน
 - แปรง และพู่กันขนาดต่างๆ
 - ภาตผสมสี
 - สีผสมสีน้ำมัน ได้แก่ น้ำมันลินซีด ลีควินเจล
 - น้ำยาล้างพู่กัน
 - กระดาษทิชชู
 - โปรเจคเตอร์
 - น้ำยาเคลือบรีทัชชิงวานิช

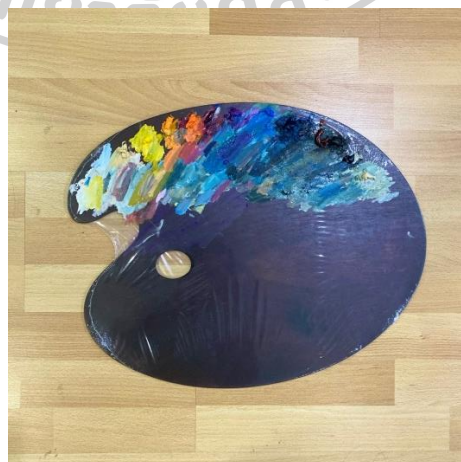
ภาพที่ 12 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (น้ำมันลินซีด)

ภาพที่ 13 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (น้ำยาล้างพู่กัน)

ภาพที่ 14 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (ลิกวีนเจด)

ภาพที่ 15 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (ถาดผสมสีน้ำมัน)

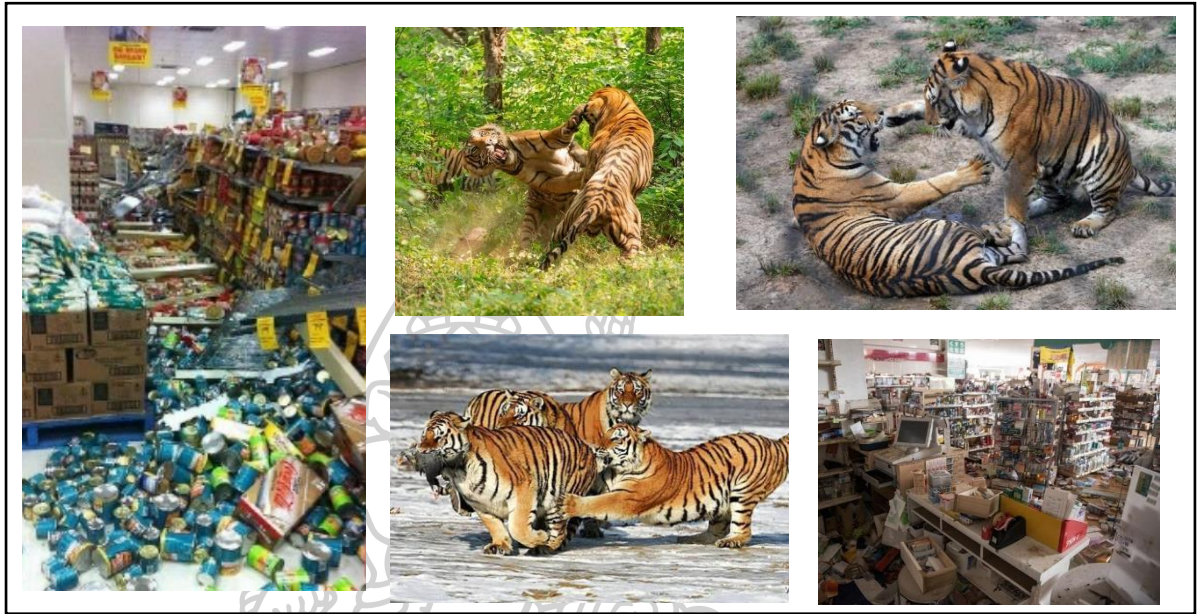
ภาพที่ 16 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (พู่กันขนาดต่างๆ)

ภาพที่ 17 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ (สีน้ำมัน)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

1. สร้างต้นแบบโดยเริ่มจากการสร้างภาพร่าง โดยเริ่มจากใช้ดินสอร่างในสมุดสเก็ต เพื่อหาองค์ประกอบ
2. นำภาพภาพร่างดินสอ มาปรับให้สมบูรณ์ขึ้นในโปรแกรม Adobe Photoshop

ภาพที่ 18 ภาพข้อมูลที่นำมาสร้างเป็นแบบร่างของผลงาน

ภาพที่ 19 แบบร่างของผลงาน

3. เมื่อได้ภาพร่างที่สมบูรณ์แล้ว นำมาขยายเพื่อร่างบนเฟรมผ้าใบ โดยใช้โปรเจคเตอร์

ภาพที่ 20 ภาพการขยายผลงานเพื่อร่างลงบนเฟรมผ้าใบโดยใช้โปรเจคเตอร์

ภาพที่ 21 ภาพร่างบนเฟรมผ้าใบ

4. ใช้สีน้ำมันสีน้ำตาล burnt siena รองพื้นเฟรมผ้าใบ โดยผสมสีน้ำมันกับน้ำมันลินสีดและลิวินเจล โดยให้สีน้ำมันเหลวและโปร่ง

ภาพที่ 22 ภาพการลงสีน้ำตาลรองพื้นชั้นแรก

5. เมื่อสีรองพื้นแห้งดีแล้ว จึงเริ่มลงสีโดยใช้เทคนิคเปียกบนเปียก (Alla Prima) ตามแบบร่างไปที่ละส่วนจนเต็มพื้นที่เฟรมผ้าใบ

ภาพที่ 23 ภาพขั้นตอนการลงสีที่ละเอียด 1

ภาพที่ 24 ภาพขั้นตอนการลงสี 2

ภาพที่ 25 ภาพขั้นตอนการลงสีจนเต็มพื้นที่

6. ใช้สีน้ำมันโทนสีม่วง โดยใช้สีน้ำมันผสมลินสีดและลิวินเจลให้มีความเหลว ลงบางๆในส่วน
ของระยะหลัง และระยะหน้าที่เป็นเสื่อบางจุดในส่วนที่เป็นเงาของเสื่อ ของผลงานเพื่อให้
ผลงานมีบรรยากาศกลมกลืนเป็นบรรยากาศเดียวกัน และยังช่วยให้ระยะหน้าของผลงานโดดเด่นขึ้น

ภาพที่ 26 ภาพผลงานหลังจากใช้สีม่วงเข้ม ลงบางๆที่บริเวณระยะหลัง และเงาบางจุด

7. เมื่อลงสีเต็มพื้นที่แล้ว จึงเริ่มเก็บรายละเอียดเพื่อให้ผลงานมีมิติและสมบูรณ์ที่สุด

ภาพที่ 27 ภาพผลงานที่เก็บรายละเอียดสมบูรณ์แล้ว

8. เมื่อผลงานเสร็จสมบูรณ์ ทิ้งไว้ให้แห้งสนิท จากนั้นเคลือบผลงานด้วยน้ำยาเคลือบรีทัชซิงวานิช

ภาพที่ 28 ภาพการเคลือบผลงานด้วยน้ำยาเคลือบรีทัชซิงวานิช

บทที่ 4

วิเคราะห์การพัฒนาและการสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์จะอยู่ในรูปแบบการสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับการทดลอง เพื่อหาเทคนิคและรูปแบบของผลงาน ทำให้ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์มีรูปแบบที่หลากหลาย และแตกต่างจากผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ค่อนข้างมากแต่ในด้านเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกันกับผลงานช่วงวิทยานิพนธ์

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จะพบว่าสัตว์ที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติกำลังเผชิญปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากฝีมือของมนุษย์ ต้องใช้ชีวิตและปรับตัวอยู่ท่ามกลางปัญหาเหล่านั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จนสัตว์บางชนิดอยู่ในภาวะถูกคุกคามและต้องพบกับการสูญพันธุ์ในที่สุด สิ่งที่ผลงานจิตรกรรมชุดนี้ต้องการจะถ่ายทอดถึงผู้ได้รับชมผลงานคือ ปัญหาที่มีอยู่มากมายที่มนุษย์สร้างขึ้นและผู้รับผลกระทบเหล่านั้นคือสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติ ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบกึ่งเหนือจริง (Semi-surrealism) ใช้วิธีการแบบลัทธิประทับใจ (Impressionism) เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกสะท้อนใจและบรรยากาศที่ไม่ปลอดภัยท่ามกลางมลภาวะที่สัตว์ต้องเผชิญ มีการจัดองค์ประกอบและนำทัศนธาตุมาใช้ในผลงาน

ในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์และการเลือกใช้ทัศนธาตุให้แสดงออกถึงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้มีการวิเคราะห์เพื่อเลือกสัตว์ที่จะนำมาใช้ในผลงานชุดนี้ โดยเลือกจากสัตว์ที่จะถูกคุกคาม เช่น เลื่อนนกยูง และกวางเป็นตัวแทนของสัตว์ป่าที่สวยงามและไร้เดียงสา จึงเป็นเรื่องที่น่าสะท้อนใจสำหรับข้าพเจ้าหากสิ่งมีชีวิตที่สวยงามเหล่านี้ถูกทำร้าย จากนั้นได้เริ่มมีการทดลองการวางองค์ประกอบให้คล้ายทิวทัศน์ที่เป็นมีเส้นแบบขอบฟ้าชัดเจน พยายามให้ผลงานรู้สึกกว้างและแคว้ง แคว้ง เหมือนสัตว์ที่ต้องอยู่ท่ามกลางมลพิษอย่างโดดเดี่ยว

ข้าพเจ้าเลือกใช้ภาพของกองขยะจำนวนมาก แสดงถึงผลผลิตของมนุษย์ที่ทิ้งไว้ให้กับธรรมชาติ และขยะเหล่านั้นได้ส่งผลกระทบไปถึงสิ่งแวดล้อมและสัตว์มากมาย ข้าพเจ้าจัดองค์ประกอบในผลงานเลียนแบบการตัดทอนของภาพทิวทัศน์คือมีพื้นที่ของภูเขาขยะและพื้นที่ท้องฟ้า ท้องฟ้าที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ในผลงานเป็นท้องฟ้าที่เต็มไปด้วยควัน โทนนสีเทา ให้ความรู้สึกถึง

ความหม่นหมองและเต็มไปด้วยฝุ่นควันขมุกขมัว สัดส่วนของพื้นที่ท้องฟ้าและภูเขาขยะ ได้วางองค์ประกอบให้พื้นที่ขยะนั้นน้อยและท้องฟ้ามาก ต้องการให้ผลงานรู้สึกเคืองกว้าง เหงา และโดดเดี่ยว ขณะที่สัตว์ป่าได้ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางมลพิษเหล่านั้น

ภาพที่ 29 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน ตัวนาก
ขนาด 40x50 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 30 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2
ชื่อผลงาน ลิงแม่ลูก
ขนาด 40x50 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 31 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน ลูกลิง
ขนาด 30x30 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 32 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4
ชื่อผลงาน ลูกสิงหามายเลข 2
ขนาด 30x30 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 33 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5
ชื่อผลงาน ครอบครัวยองกวาง
ขนาด 40x40 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

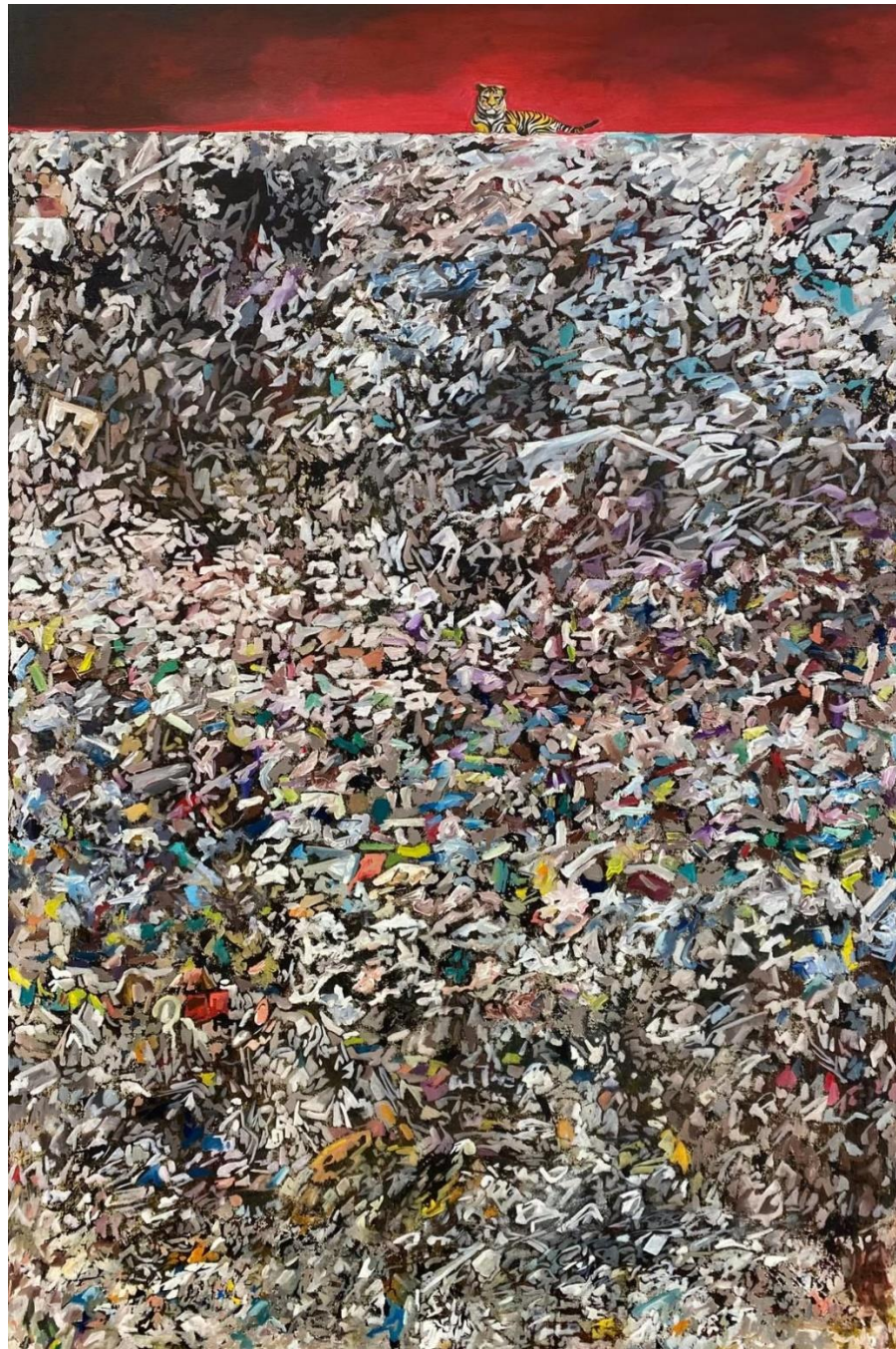
ภาพที่ 34 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6
ชื่อผลงาน การต่อสู้ของนกยูง
ขนาด 40x40 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 35 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7
ชื่อผลงาน เสือ
ขนาด 60x80 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 36 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8
ชื่อผลงาน เสียดาว
ขนาด 60x80 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 37

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9

ชื่อผลงาน เสียดาว

ขนาด 80x120 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ชีวิตในมลภาวะ” ได้รับการพัฒนารูปแบบมาตั้งแต่ก่อนเข้าสู่วิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านรูปแบบของผลงานที่มีการพัฒนาเรื่ององค์ประกอบและเนื้อหาข้อมูล เพื่อให้การสื่อสารชัดเจนและตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้มากกว่าผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์

ในด้านเนื้อหาผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์เนื้อหาของผลงานไม่ได้มีการเจาะลึก และไม่ได้มีการแบ่งประเภทของมลภาวะ หรือสัตว์ที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์เนื้อหาที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์จะเน้นไปที่การเปรียบเทียบแบบวงกว้าง ไม่เน้นความเป็นจริงหรือลักษณะจำเพาะของสัตว์ กล่าวคือนำขยะหรือมลภาวะมาจำลองสิ่งแวดล้อมของสัตว์โดยไม่ได้คำนึงถึงธรรมชาติที่สัตว์อาศัยอยู่ แต่ในผลงานชุดวิทยานิพนธ์ได้มีการจัดหมวดหมู่ประเภทของสัตว์ตั้งนั้น สภาพแวดล้อมที่เป็นส่วนประกอบในผลงานจึงมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละชิ้น ท่าทางหรือกิจกรรมของสัตว์ในผลงานแต่ละชิ้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

ในการสร้างสรรค์การจัดองค์ประกอบของผลงานแต่ละชิ้นมีการสร้างบรรยากาศให้มีความเหมือนจริงมากขึ้น มีการเพิ่มมุมมองของผลงานใหม่ จากชุดก่อนวิทยานิพนธ์ที่มีเป็นเพียงระนาบของเส้นกอนขยะ แต่ในผลงานชุดวิทยานิพนธ์นี้ได้สร้างสิ่งแวดล้อมให้มีหลายระยะการมองเห็น จัดองค์ประกอบให้เหมาะสมกับสัตว์แต่ละประเภท เช่นผลงานที่เป็นเสือ กับ นก ก็ถูกสร้างสิ่งแวดล้อมให้ต่างกัน เป็นต้น โดยได้แบ่งการสร้างสรรค์ของวิทยานิพนธ์ชุดนี้เป็น 3 กลุ่มตามประเภทของสัตว์ ดังนี้

กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม โดยสัตว์ที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ คือ เสือ และกระต่าย โดยผลงานทั้งสองชิ้นจำลองสภาพแวดล้อมที่เป็นที่อยู่ของกระต่ายคือเนินทุ่งหญ้าพื้นที่ราบลุ่ม หรือบนบก ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ประเภทนั้น

กลุ่มนก โดยสัตว์ที่เลือกนำมาสร้างสรรค์ผลงาน คือ แร้ง นกกระเต็น นกพญาไฟใหญ่ นกตีทอง นกเงือก นกแก้วแว้วท็องดำ โดยมีมลภาวะที่นำมาประกอบสร้างในผลงานแต่ละชิ้นมีที่มาจากสภาพแวดล้อมของนกชนิดนั้นๆ

กลุ่มสัตว์ทะเล สัตว์ที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ คือ ฉลาม มลภาวะที่อยู่ในทะเล เช่น น้ำมันที่ปนเปื้อนในทะเล หรือขยะที่เกิดจากการขนส่งทางทะเล เป็นต้น

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 : ชีวิตของกระทิง

ภาพที่ 38 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน ชีวิตของกระทิง
ขนาด 150x200 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ผลงานในชุดวิทยานิพนธ์ชิ้นแรกของชุด “ชีวิตในมลภาวะ” ข้าพเจ้าเลือกกระทิงเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ กระทิงคือวัวป่าชนิดหนึ่ง มีรูปร่างใหญ่โตลำสัน สถานะในสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) จัดให้อยู่ในระดับ CR (Critically

Endangered) หมายถึงมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในพื้นที่ธรรมชาติขณะนี้ มาเป็นอยู่ในข่ายที่จะเข้าสู่สถานะใกล้สูญพันธุ์ (VU) พฤติกรรมอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง โดยฝูงหนึ่งมีสมาชิกตั้งแต่ 2-60 ตัว โดยจะหากินอยู่พื้นที่ราบสูง โดยอาศัยอยู่ในหลายสภาพป่า ทั้งป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา มักหากินอยู่ใกล้แหล่งน้ำ ปัจจัยที่ทำให้กระทิงมีจำนวนประชากรลดลงคือการขาดแคลนพื้นที่ป่า เนื่องจากการแทนที่ของมนุษย์ การทำการเกษตรบุกรุกพื้นที่ป่า

ผลงานชิ้นนี้จึงได้นำขยะ ที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ และวัตถุต่างๆที่อยู่ในบริบทของขยะมาประกอบสร้างเป็นพื้นที่ของที่ราบมีลักษณะเป็นเนินสลับเป็นหลายระยะ ในทิวทัศน์ที่เกิดขึ้นจากขยะมีฝูงวัวกระทิงที่ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางกองขยะ โดยมีท่าทางที่แสดงออกถึงความลำบากในการใช้ชีวิต เพื่อแสดงถึงผลกระทบที่มนุษย์ได้สร้างไว้กับสัตว์ตามธรรมชาติ

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 : นกแต้วแร้วท้องดำ

ภาพที่ 39

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน นกแต้วแร้วท้องดำ

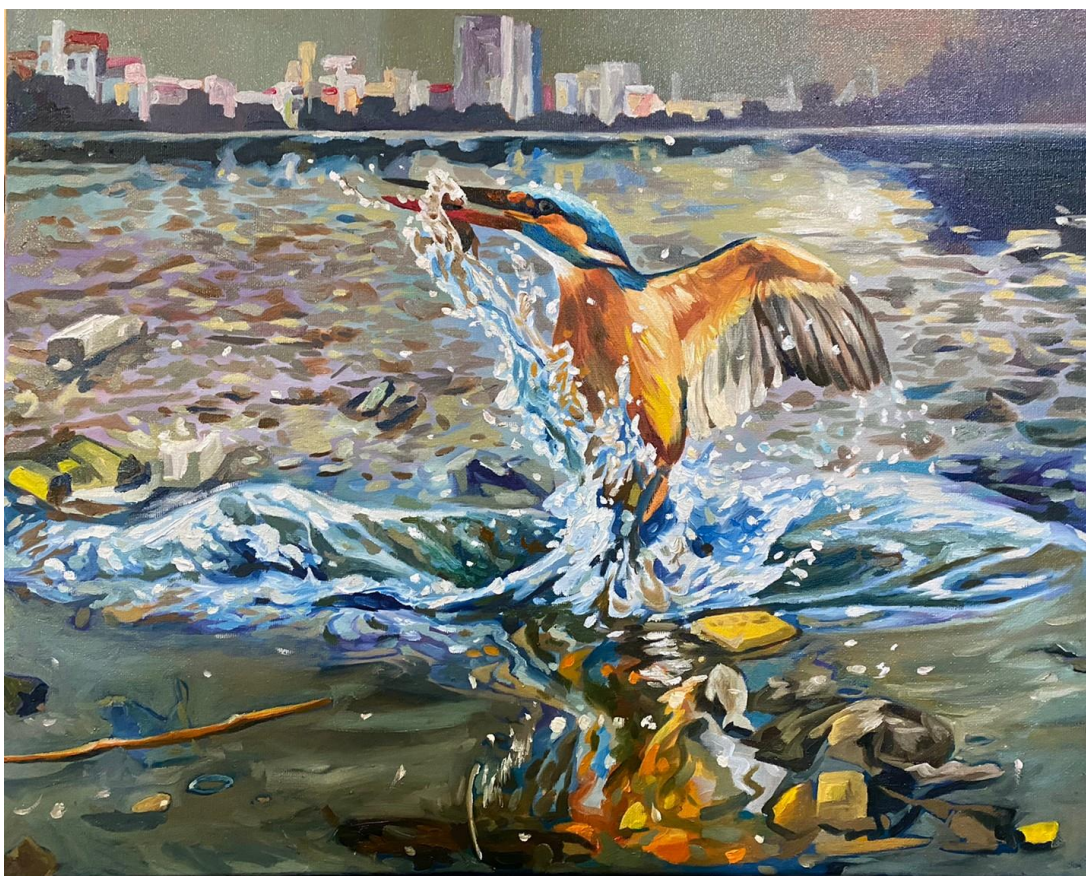
ขนาด 40x50 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ผลงานชั้นที่ 2 เป็นผลงานเกี่ยวกับนกแต้วแร้วท้องดำ เป็นนกขนาดเล็ก ลำตัวอ้วนป้อม คอสั้น หัวโต อาศัยอยู่ในป่าดงดิบที่ราบต่ำ หากินด้วยการกระโดดตามพื้น เพื่อจับแมลงและสัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็กกินเป็นอาหาร สถานะในสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) ประเมินสถานภาพให้อยู่ในระดับใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Cr)

ผลงานชิ้นนี้ได้นำขยะมาประกอบสร้างให้มีลักษณะเป็นพื้นดินซึ่งอ้างอิงมาจากพฤติกรรมการหาอาหารของนกแต้วแร้วท้องดำตามธรรมชาติ ซึ่งต้องการสื่อสารกับผู้รับชมผลงานว่าสัตว์ที่ต้องพบเจอกับสภาพที่ยากลำบากในการใช้ชีวิตอย่างไร

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 : นกกระเต็น

ภาพที่ 40 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน นกกระเต็น

ขนาด 40x50 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

นกกระเต็นเป็นนกที่หากินตามแหล่งน้ำมีถิ่นอาศัยอยู่ในป่าดิบชื้น เป็นนกขนาดเล็ก มีปากยาว หากินด้วยวิธีการพุ่งลงไปในน้ำด้วยความเร็วโดยใช้จะงอยปากที่แข็งแรง จับปลาและสัตว์น้ำขนาดเล็กกินเป็นอาหาร นกกระเต็นเป็นสัตว์ป่าที่มีชื่ออยู่ในบัญชีแนบท้าย กฎกระทรวง กำหนดให้เป็นสัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. 2546 ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ในผลงานชิ้นนี้จึงเป็นภาพของนกกระเต็นที่คาบเศษขยะจากแหล่งน้ำซึ่งเป็นแหล่งอาหารหลักของนกกระเต็น ซึ่งถูกทำลายและทำให้ปนเปื้อนโดยมนุษย์

องค์ประกอบของผลงานชิ้นนี้จึงจำลองสภาพแวดล้อมของแหล่งน้ำที่ปนเปื้อนไปด้วยขยะและมลพิษ ท้องฟ้าเต็มไปด้วยฝุ่นละออง บรรยากาศอึมครึมให้ความรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยของการใช้ชีวิตของสัตว์ตามธรรมชาติ

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 : นกพญาไฟใหญ่

ภาพที่ 41 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน นกพญาไฟใหญ่

ขนาด 40x50 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

นกพญาไฟใหญ่เป็นนกประจำถิ่น สีสันสวยสะดุดตา พฤติกรรมของเกาะเดี่ยวหรือเป็นคู่อยู่บนยอดไม้สูง อาหารหลักเป็นแมลง หนอน และลูกไม้สุก พบได้บริเวณป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง และป่าร่อน การจัดองค์ประกอบในภาพนี้จึงนำขยะที่เกิดจากการก่อสร้างมาประกอบสร้างเป็นสิ่งแวดล้อมที่นกพญาไฟใหญ่ เพื่อล้อเลียนพฤติกรรมตามธรรมชาติของนกพญาไฟใหญ่ ที่ต้องเปลี่ยนจากต้นไม้สูงเป็นตึกสูงแทนต้นไม้

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5 : นกตีทอง

ภาพที่ 42 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5
ชื่อผลงาน นกตีทอง
ขนาด 40x50 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

นกตีทองเป็นนกขนาดเล็ก มักจะอาศัยอยู่ตามชายป่าและสวน หรือป่าโล่งๆ โดยในประเทศไทย เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พุทธศักราช 2535 จึงห้ามล่า พยายามล่า ห้ามค้า ห้ามนำเข้าหรือส่งออก ห้ามครอบครอง ห้ามเพาะพันธุ์ ห้ามเก็บหรือทำอันตรายรัง การห้ามการครอบครองและการค้ามีผลไปถึงไข่และซาก พฤติกรรมของนกตีทองจะอาศัยอยู่เดี่ยวหรือจับคู่ และอาจพบเป็นฝูงเล็กๆตามต้นไม้ที่ออกผลเยอะเช่นต้นไทร อาหารหลักของนกตีทองคือผลไม้หรือแมลงขนาดเล็ก มักจะถูกล่า และถ้าอาศัยในเขตเมืองอาจจะบินชนสิ่งก่อสร้าง หรือกระทั่งมีการเสียชีวิตเนื่องจากสารเคมีที่ใช้ในการเกษตร ผลงานชิ้นนี้จึงมีการสร้างสภาพแวดล้อมให้นกตีทองใช้ชีวิตอยู่ในสิ่งก่อสร้าง ทำทางการให้อาหารลูกนกตีทองแสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ที่สะท้อนใจที่สัตว์ตามธรรมชาติต้องเผชิญ

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6 : เกาสะท่อนของแร้ง

ภาพที่ 43 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6
ชื่อผลงาน เกาสะท่อนของแร้ง
ขนาด 80x120 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

แรงชนิดต่างๆ นกนักล่าขนาดใหญ่ ที่ถูกกล่าวหาว่าอัมพฤกษ์ แท้จริงแล้วในธรรมชาติ เป็นนกที่มีความสำคัญกับระบบนิเวศมากชนิดหนึ่ง เพราะแรงมีบทบาทเป็นนักกินซากตามธรรมชาติ ถ้าไม่มีแรง ซากเหล่านั้นก็จะถูกปล่อยให้เน่าจนกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคชั้นดี และอาจก่อให้เกิดโรคระบาดในสัตว์ป่า มีแรงหลายชนิดที่ถูกจัดลำดับให้อยู่ในสถานะถูกคุกคาม และเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ โดยสาเหตุที่แรงเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์คือการถูกล่าโดยมนุษย์ และการใช้สารเคมีเพื่อว่าสัตว์ เช่นการใช้ยาเบื่อเพื่อวางยาสัตว์และเมื่อแรงไปกินซากจึงทำให้แรงเสียชีวิตไปด้วย

ในผลงานชิ้นนี้มีการจัดองค์ประกอบโดยใช้สัญลักษณ์ของกระจกที่มีอยู่ในรูปแบบของขยะเพื่อเปรียบเทียบความสำคัญที่ถูกกลืนเล็ด มีการจัดองค์ประกอบให้ฝูงแรงหลายชนิดรวมล้อมอยู่ที่กระจกเพื่อจำลองพฤติกรรมตามธรรมชาติของแรงที่ออกมาหาอาหารเป็นฝูงและในหนึ่งฝูงประกอบด้วยแรงหลายชนิด ภาพลักษณ์ของแรงจะไม่ได้สวยงาม แต่สัตว์ทุกตัวก็มีความโดดเด่น และความสำคัญในตัวของมันเอง ไม่มีสิ่งมีชีวิตใดที่คู่ควรกับโชคชะตาอันแล้วร้าย จากน้ำมือของมนุษย์

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7 : สวนสนุกของนกเงือก

ภาพที่ 44 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7
ชื่อผลงาน สวนสนุกของนกเงือก
ขนาด 60x80 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

นกเงือกเป็นนกป่าขนาดใหญ่ที่มีจุดเด่นคือจะงอยปากขนาดใหญ่สีเหลืองขาว มีหงอนด้านบน ขนาดใหญ่สีเหลือง ลำตัวสีขาวดำหางยาวปีกกว้างแข็งแรง อาหารหลักของนกเงือกเป็นผลไม้และ สัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็ก โดยลักษณะการทำรังของนกเงือกเมื่อถึงฤดูผสมพันธุ์ นกหัวเมียดจะทำรังใน โพรงไม้ขนาดใหญ่ เช่น ต้นยาง เป็นต้น เพื่อออกไข่และเลี้ยงลูก ซึ่งในปัจจุบันต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่พอ แก่การสร้างรังของนกเงือกได้มีจำนวนน้อยลง จึงเป็นหนึ่งปัจจัยที่ทำให้นกเงือกไม่สามารถขยายพันธุ์ ได้ดีเท่าที่ควร จึงนำไปสู่การลดจำนวนลงของนกเงือกและถูกจัดลำดับให้อยู่ในสถานะถูกคุกคามและ บางสายพันธุ์ถึงกับมีความเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์

ในผลงานชิ้นนี้เป็นภาพของสวนสนุก สถานที่สำหรับครอบครัวมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นโดยมนุษย์ เปรียบกับการที่มนุษย์สร้างสิ่งที่เป็นสำหรับลูกหรือสืบเผ่าพันธุ์ ภาพของครอบครัวนกเงือกที่ใช้ชีวิต อยู่ในพื้นที่ครอบครัวของมนุษย์ แสดงให้เห็นถึงการรุกราน ทับซ้อนกันของการขยายตัวของมนุษย์และ สัตว์ตามธรรมชาติ ดังนั้นยังมีการสร้างสิ่งที่เป็นสำหรับลูกมนุษย์มากขึ้นเท่าใดลูกสัตว์ก็จะถูกรุกราน และคุกคามมากขึ้นเท่านั้น

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8 : มื้ออาหารของเจ้าป่า

ภาพที่ 45 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8
ชื่อผลงาน มื้ออาหารของเจ้าป่า

ขนาด 120x145 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

สัตว์ที่ใช้เป็นแรงบันดาลใจในผลงานชั้นที่ 8 ของวิทยานิพนธ์ คือ เสือโคร่ง หรือเสือลายพาดกลอน ปัจจุบันเสือโคร่งทุกชนิดจัดเป็นสัตว์ที่อยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ของสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN[1]) โดยถูกล่าเพื่อนำเอาชิ้นส่วนต่าง ๆ ขายในตลาดค้าสัตว์ป่าหรือตลาดมืด ซึ่งชิ้นส่วนของเสือโคร่งนับว่าเป็นที่ต้องการอย่างมากของทวีปเอเชีย รองลงมาจากงาช้างและนอแรด นอกจากนั้นการที่พื้นที่ป่าลดลงทำให้แหล่งอาหารซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้เสือนี้อาจมีจำนวนประชากรลดลง

ในผลงานชิ้นนี้มีการวางองค์ประกอบให้เป็นการต่อสู้ของเสือที่ต่อสู้กันอยู่ร้านสะดวกซื้อเพื่อแย่งชิงอาหาร เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการขาดแคลนอาหารของเสือที่เป็นเจ้าป่า โดยเลือกร้านสะดวกซื้อเนื่องจากการจำนวนของร้านสะดวกซื้อในเมืองถือเป็นตัวชี้วัดความเจริญของเมือง หรือเศรษฐกิจในเมืองนั้นๆ ซึ่งจำนวนของเสือก็เป็นตัวชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของป่าเช่นเดียวกัน

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9 : ฉลาม

ภาพที่ 46 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9

ชื่อผลงาน ฉลาม

ขนาด 190x150 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ฉลามคือหลักประกันความสมดุลของโครงสร้างประชากรปลาทะเล เพราะฉลามทำหน้าที่เป็นนักล่าลำดับสูงสุด ฉลามทำหน้าที่กำจัดปลาที่ป่วย เชื่องช้า หรือใกล้หมดอายุตามวัย ช่วยรักษาสมดุล

ประชากรปลากินพืชให้อยู่ในระดับพอเหมาะไม่สร้างความเสียหายให้กับถิ่นที่อยู่อาศัย ขณะเดียวกัน ยังควบคุมพฤติกรรมของปลากินเหยื่อขนาดรองๆลงมาให้มีปริมาณที่สมดุลกับระบบนิเวศ ทำให้แบ่งสรรกันใช้ทรัพยากรได้อย่างพอเหมาะพอเจาะ ฉลามจึงมีความสำคัญต่อระบบนิเวศทางทะเลอย่างยิ่ง เช่นเดียวกับการมีอยู่ของเสือในป่า หากฉลามหมดไปจากระบบนิเวศจะส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหาร เมื่อผู้ล่าสูงสุดอย่างฉลามหายไปจำนวนผู้ล่าระดับรองๆ ลงมาเช่นปลาหมอตะเล จะเพิ่มปริมาณมากขึ้นจนผิดปกติ ทำให้เกิดการล่าปลากินพืชมากตามไปด้วย เมื่อปลากินพืชอย่างเช่นปลานกแก้วลดจำนวนลงมากๆ ก็ส่งผลต่อการควบคุมปริมาณสาหร่าย ทำให้สาหร่ายในระบบนิเวศขยายตัวแย่งพื้นที่ปะการัง หรือขึ้นปกคลุมจนปะการังไม่สามารถแข่งขันได้ จนนำไปสู่สภาวะปะการังเสื่อมโทรม และเกิดการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศทั้งหมด

ในผลงานชิ้นที่ 9 ของวิทยานิพนธ์ ได้สร้างสภาพแวดล้อมจำลองแนวปะการังซึ่งเป็นที่อยู่ของฉลามตามธรรมชาติ ซึ่งประกอบสร้างขึ้นจากเศษขยะที่เกิดขึ้นจากการก่อสร้างแทนจุดเกาะน้ำมัน และขยะที่เกิดจากการคมนาคมทางทะเลซึ่งเป็นต้นเหตุของแหล่งก่อให้เกิดมลภาวะทางทะเล ผลงานชิ้นนี้ต้องการแสดงให้เห็นถึงสภาวะของสัตว์ทะเลที่ใช้ชีวิตท่ามกลางสภาพแวดล้อมเลวร้ายที่เกิดจากมนุษย์

บทที่ 5

สรุป

จากการศึกษาค้นคว้าทดลองทั้งเชิงเนื้อหา แนวความคิดและเทคนิควิธีการต่างๆ ของกระบวนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุด “ชีวิตในมลภาวะ” เกิดจากการรู้สึกสะเทือนใจที่มีสิ่งมีชีวิตมากมายได้รับผลกระทบจากมนุษย์ ข้าพเจ้าต้องการสะท้อนผลกระทบ ที่สัตว์ได้รับที่ต้องใช้ชีวิตท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปตามการกระทำของมนุษย์ นำเสนอผ่านงานจิตรกรรมรูปแบบเหมือนจริง สร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยมลภาวะ กองขยะจำนวนมหาศาล วางองค์ประกอบให้กระตุ้นจินตนาการของผู้รับชมผลงาน ด้วยการวางเรื่องราวของสัตว์ที่ปรากฏในผลงานตามพฤติกรรมการใช้ชีวิตของสัตว์ชนิดนั้นในธรรมชาติ

การสร้างผลงานจิตรกรรมด้วยสัตว์ที่กำลังใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางมลภาวะต่างๆ เช่น รูปทรงของขยะ มลพิษ อากาศ น้ำเสีย เป็นต้น โดยสัตว์ที่เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ครั้งนี้คือสัตว์ที่อยู่ในสถานะถูกคุกคามและมีความเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์ตามธรรมชาติ ซึ่งสาเหตุของการลดจำนวนประชากรลงของสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติมีหลายปัจจัย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยเหล่านั้นเกิดขึ้นจากมนุษย์แทบทั้งสิ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์มีรูปแบบการสร้างสรรคโดยให้สัตว์อยู่กึ่งกลางของผลงาน ท่ามกลางกองขยะและมลพิษ โดยมีการใช้สัตว์เพียงตัวเดียว หรือกลุ่มเดียว เพื่อให้แสดงถึงความรู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้างท่ามกลางมลพิษ ซึ่งในผลงานชุดวิทยานิพนธ์ได้มีการพัฒนาต่อโดยมีการแบ่งประเภทสัตว์ที่นำมาใช้ในผลงานและได้สร้างบรรยากาศมลภาวะภายในผลงานให้สัมพันธ์กับพฤติกรรมหรือสภาพแวดล้อมของสัตว์นั้นๆตามธรรมชาติ เพื่อต้องการให้รู้สึกถึงสภาพแวดล้อมอันเลวร้ายที่สัตว์จะต้องเผชิญอยู่อย่างเกินจริง โดยสร้างสถานการณ์ที่ผิดปกติไปจากความเป็นจริงในธรรมชาติ เพื่อกระตุ้นเตือนให้มนุษย์ตระหนักถึงความร้ายแรงของสถานการณ์มลภาวะที่เกิดจากมนุษย์ มีการใช้ประสบการณ์ของมนุษย์ สถานที่ หรือประเภทของขยะที่มนุษย์มีประสบการณ์ร่วมเพื่อสร้างสถานการณ์ขึ้น เพื่อกระตุ้นจินตนาการของผู้รับชมผลงาน เช่น สวนสนุกในผลงานชิ้นที่ 7 ร้านสะดวกซื้อในผลงานชิ้นที่ 8 เป็นต้น มีการใช้มุมมองการจัดองค์ประกอบโดยใช้หลักของเส้นนำสายตา เพื่อให้ผู้รับชมผลงานเกิดความรู้สึกอึดอัด ตื่นเต้น

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดนี้เพื่อสะท้อนถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันอย่างตรงไปตรงมา และปัญหาสิ่งแวดล้อมคือปัญหาใหญ่ที่ไม่ควรมองข้าม ตลอด

กระบวนการสร้างสรรค์ทั้งหมดสิ่งที่วิทยานิพนธ์ชุดนี้ชุดนี้กำลังจะสื่อสารอีกอย่างหนึ่งคือหากมนุษย์ได้ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของธรรมชาติ เมื่อบุคคลทุกคนร่วมกันแก้ปัญหาอย่างจริงจังและเป็นระบบ จะสามารถทำให้ทุกชีวิตบนโลกสามารถอยู่ร่วมกันและมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสมดุลได้

รายการอ้างอิง

Anima info and Endangered Animals (2547). "IUCN 2001 Red List Categories (Version 3.1) เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <http://www.animalinfo.org/crit2001.htm>."

Aya N.I. (2559). "Joel Rea Australia 1983 เข้าถึงเมื่อ 13 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.widewalls.ch/artists/joel-rea>."

Kristy Puchko (2561). "15 Things You Didn't Know About The Persistence Of Memory เข้าถึงเมื่อ 13 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.mentalfloss.com/article/62725/15-things-you-didnt-know-about-persistence-memory>."

Moma (2562). "Salvador Dali The Persistence of Memory 1931 เข้าถึงเมื่อ 13 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.moma.org/collection/works/79018>."

NATIONAL GEOGRAPHIC ฉบับภาษาไทย (2564). ผลกระทบจากพลาสติก: เมื่อพลาสติกทำร้ายสัตว์ป่า. กรุงเทพมหานคร, บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

Rick Stafford , P. J. J. (2562). "Why plastic pollution shouldn't distract from other environmental challenges เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.weforum.org/agenda/2019/02/climate-change-obsession-with-plastic-pollution-distracts-attention-from-bigger-environmental-challenges?fbclid=IwAR2g244DOWc3HztLkfPHkDMnYlF5nwGfa-PHjl8SjN6gXswJp4PHPzz-IH4>."

workpointTODAY (2562). "10ปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลก 3 เรื่อง รุนแรงเกินจะรับไหว เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://workpointtoday.com/10-environmental-threats1/>."

Worldometer (2564). "จำนวนประชากรโลกปัจจุบัน เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.worldometers.info/th/>."

WWF ประเทศไทย (2564). "ขีดจำกัดความปลอดภัยของโลก เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก https://www.wwf.or.th/news_and_information/livingplanetreport2016/planetaryboundaries."

จันทวัน เบ็ญจวรรณ (2564). "ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม เข้าถึงเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก

<http://human.tru.ac.th/elearning/Human%20Being/human-detail1.html>."

นิชรัตน์ ธิงโบราณ (2561). "คุณค่าและประโยชน์ของสัตว์ป่า เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/wichakarxnuraks/khunkha-laea-prayochn-khxng-satwpa>."

มโนปวิตร, ด. บ. (2561). "ฉลาม..นักล่าผู้รักษาสมดุลแห่งท้องทะเล เข้าถึงเมื่อ 14 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.greenpeace.org/thailand/story/1960/shark-balance-oceans/>."

มนุษย์ไฟฟ้า (2563). "Imagination Art ศิลปะ Surrealism เข้าถึงเมื่อ 13 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <https://www.bareo-isyss.com/2019/art-culture/surrealism/>."

มูลนิธิสืบนาคาเสถียร (2559). "ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์ป่า และสถานภาพของสัตว์ป่าในปัจจุบัน , เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก [https://www.seub.or.th/seub/บทความ/](https://www.seub.or.th/seub/บทความ/ความสัมพันธ์ระหว่างคนก)ความสัมพันธ์ระหว่างคนก."

รพีพัฒน์ อิงคสิทธิ์ (2561). "การหายไปของความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งผลต่อมนุษยชาติอย่างไร เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก [https://www.seub.or.th/blogging/สถานการณ์/](https://www.seub.or.th/blogging/สถานการณ์/สิ่งแวดล้อม-ต่างประเทศ/การหายไปของความหลากหลาย/)สิ่งแวดล้อม-ต่างประเทศ/การหายไปของความหลากหลาย/."

วิมุติ วสะหลาย (2564). "สัตว์ป่าคุ้มครอง เข้าถึงเมื่อ 14 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก <http://www.verdantplanet.org/protect/protectedanimal.php>."

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช (2564). "นกพญาไฟใหญ่ เข้าถึงเมื่อ 14 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก https://www.tistr.or.th/sakaerat/flora_fauna/nok%20PDF/nok%20pdf_1/088พญาไฟใหญ่.pdf."

สันหัต สมชีวิตา (2564). "ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, สารานุกรมไทยเพื่อเยาวชน, เข้าถึงได้จาก

<https://www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=21&chap=8&page=t21-8-infodetail02.html>."

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2564). "ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามในประเทศไทย : สัตว์มีกระดูกสันหลัง เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก http://chm-thai.onep.go.th/doc/Publication/publication2/Vertebrates/Vertebrates60.pdf?fbclid=IwAR1H6SsuuXJNW0b3iN8LNy48dixKYA8dhjrBVmY7cKK9LMG7OX3A_gv7CVs."

หนังสือชุดพัฒนาสังคมตามแนวพระราชดำริ ชุดที่ 1 เล่มที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2544). "ความหลากหลายทางชีวภาพ เข้าถึงเมื่อ 12 มิถุนายน 2564 เข้าถึงได้จาก

<https://www.kroobannok.com/3733.>"

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายธนโชติ เกตุบุรรมย์
วัน เดือน ปี เกิด	17 ธันวาคม 2538
สถานที่เกิด	24/8 ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110
วุฒิการศึกษา	2554 – 2556 ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนวชิรวิทย์วิทยาเขต สวน กุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี 2558 – 2561 ระดับปริญญาตรี สาขาจิตรกรรม ภาควิชาศิลปกรรม ศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง
ที่อยู่ปัจจุบัน	24/8 ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110
ผลงานตีพิมพ์	2561 - นิทรรศการพัฒนาศักยภาพศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 9 ณ หอศิลป์ร่วม สมัย ราชดำเนิน - ร่วมแสดงนิทรรศการ ศิลปกรรมเด็กและเยาวชน ครั้งที่ 13 ณ หอ ศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ - ร่วมแสดงนิทรรศการจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิก ครั้งที่ 20 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า - ร่วมแสดงนิทรรศการ การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่น เยาว์ ครั้งที่ 35 ณ ศูนย์ศิลปะวัฒนธรรม เฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม 2562 - นิทรรศการศิลปะนิพนธ์ Moire art Thesis Exhibition โดย นักศึกษาภาควิชาวิจิตรศิลป์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร BACC - ร่วมแสดงนิทรรศการจิตรกรรมเอเชีย พลัส ครั้งที่ 9 หัวข้อ "มลังเมลิ้งเรื่องรุ่ง (Shining Light Rainbow Bright) - ร่วมแสดงนิทรรศการจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิก ครั้งที่ 21 ณ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหอศิลป์ถนนเจ้าฟ้า

2563

- นิทรรศการคู่ Now Normal รัชชิตี เกตุบุรุษย์ และ ชีระพงศ์ กมล
ภูส ฌ พาเลทอาร์ทสเปส

รางวัลที่ได้รับ

2561

- ได้รับคัดเลือกร่วมโครงการค่ายพัฒนาศักยภาพ ศิลปินรุ่นใหม่
(Young Artists Talent) ครั้งที่ 9 จ. กระบี่

- รางวัลดีเด่น การประกวดวาดภาพ สัตหีบ ทะเลสีฟ้า ท้องฟ้าสี
คราม ครั้งที่ 1 ในหัวข้อ "เพลินศิลป์ ถิ่นนาวิ"

- รางวัลพิเศษ ระดับประชาชน ประกวด Lefranc Painting
Contest 2018 หัวข้อ Thailand landscape

